

Семинар: Социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији

18. јун 2013. године

Оперативни закључци

Други извештај о имплементацији за период април 2014. – децембар 2014.

Међуресорсна питања

Оперативни закључак:	Надлежна институција:	Статус имплементације:
Стратегија за унапређивање положаја Рома у Републици Србији усвојена је 2009. године. Акциони план за период до 2015. године усвојен је у јуну 2013 године. У намери да осигура транспарентност, Влада ће подносити годишње, јавне извештаје о напретку реализације Стратегије и Акционог плана, како би осигурала транспарентан процес имплементације.	Канцеларија за људска и мањинска права	Канцеларија за људска и мањинска права у сарадњи са Тимом за социјално укључивање и смањење сиромаштва ради на Извештају о имплементацији Стратегије за унапређивање положаја Рома у Републици Србији 2009 – 2014. Такође, у широком консултативном процесу са представницима државних органа, јединица локалних самоуправа и организација цивилног друштва које се баве питањем унапређења положаја Рома израђана је Полазна студија за израду стратегије за инклузију Рома у Србији усаглашене са стратегијом Европа 2020, након чега је постављањем на web сајт КЉМП документ дат на увид и коментарисање јавности. Консултације за свим заинтересованим странама на тему полазних основа заказане су за фебруар 2015, очекује се да их потом усвоји Савет за унапређење положаја Рома и спровођење Декаде укључивања Рома Владе РС.
Канцеларија за људска и мањинска права, у сарадњи са Тимом за социјално укључивање и смањење сиромаштва, надлежна је за свеукупан процес координирања реализације ових оперативних закључака, као и за припрему	Канцеларија за људска и мањинска права СИПРУ	Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва и Канцеларија за људска и мањинска права организовали су трећи координациони састанак 17. новембра 2014. године, на коме је договорена израда другог Извештаја о имплементацији Оперативних закључака Семинара. Канцеларија за европске интеграције (КЕИ), Канцеларија за људска и мањинска права (КЉМП) и Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва (СИПРУ) Владе Републике Србије су покренули иницијативу за успостављање механизма одржавања редовних координационих састанака о пројектима за унапређење положаја Рома и Ромкиња. Циљ иницијативе јесте да редовном разменом информација о реализованим и планираним активностима, сви релевантни корисници пројеката, донатори и тимови за имплементацију пројеката допринесу ефикаснијој и делотворнијој употреби буџетских и донаторских средстава, чиме би се дала

<p>годишњих јавних извештаја о процесу реализације Стратегије и Акционог плана.</p>		<p>значајна подршка процесу унапређења положаја Рома и Ромкиња у Републици Србији. У оквиру иницијативе, у току је припрема јединственог концептуалног алата који ће омогућити јасан преглед како текућих тако и планираних активности које се спроводе у оквиру пројеката који се баве унапређењем положаја Рома, по областима који су од значаја за активну инклузију Ромске популације: становање, запошљавање, образовање, социјална заштита. Алат је израђен како би олакшао праћење спровођења пројеката, унапредио координацију активности али и да би пружио релевантну информациону базу планирање и програмирање будућих интервенција. Истовремено, у оквиру иницијативе размотриће се израда базе података о пројектима за унапређење положаја Рома у оквиру ИСДАКОН информационог система. Први састанак одржан је у јуну 2014. године, следећи је планиран за фебруар 2015.</p>
<p>Постављен је чврст основ за одрживо унапређење положаја Рома, посебно у секторима образовања и здравства. Сада је потребно усредсредити се на подизање степена делотворности усвојених мера и боље их повезати са доступним и будућим изворима финансирања, укључујући и донаторска средства. Од важности је да стратешка документа Владе и Европске комисије за програмирање финансијске помоћи садрже мере за унапређење положаја Рома.</p>	<p>Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство здравља Канцеларија за људска и мањинска права СЕИО (координационо)</p>	<p>Успостављени су јасни критеријуми за доделу стипендија ромским средњошколцима и избор ментора. Успостављен је менторски систем кроз опис посла ментора, статус ментора у средњим школама и промена у кључним областима квалитета рада школа које се односе на подршку ученицима и постигнућа ученика, етоса, настави и учењу, сарадњи школе са локалном заједницом, инклузивном образовању. Свечана додела уговора је планирана за децембар 2014. а додела стипендија од јануара 2015. године ретроактивно за школску 2014/2015. годину за 528 ученика. (Број стипендиста је повећан у односу на план, узети су у обзир ученици из поплавама угрожених подручја).</p> <p>Сви формално-правни и административни предуслови за успостављање менторског и система стипендирања ромских средњошколаца кроз Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, уз техничку подршку Фонда за образовање Рома из Будимпеште су задовољени. На основу јасних критеријума за доделу стипендија објављен је конкурс, обављена селекција и додељено 525 стипендија за Роме средњошколце чија ће исплата кренути у јануару 2015, паралелно са обуком и ангажовањем ментора ових ђака. Укупан број стипендија за две школске (пројектне) године биће 1000</p>
<p>Поздравља се оснивање Савета за унапређење положаја Рома и имплементацију Декаде инклузије Рома 20. маја 2013. године. Савет ће</p>	<p>Савет за унапређење положаја Рома</p>	<p>Током 2014. године дошло је до промене сазива Савета. Наиме, Влада Републике Србије именовала је у јулу 2014. године нов сазив Савета у коме су представници Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарства здравља, Министарства здравља, Министарства културе и информисања, Министарства полиције, Министарства омладине и спорта, Министарства финансија, Министарства привреде, Министарства пољопривреде и заштите животне средине, Министарства рударства и енергетике, Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Канцеларије за</p>

<p>периодично надгледати имплементацију Акционог плана, омогућити размену примера добре праксе у области инклузије Рома и вршити оцену делотворности Акционог плана, са циљем унапређења заснованог на искуствима стеченим у току имплементације Акционог плана.</p>		<p>људска и мањинска права, као и представници цивилног сектора, односно мрежа ромских невладиних организација. Председавајући Савета је државни секретар у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, др Ненад Иванишевић</p>
<p>Вршиће се координирано прикупљање и обрада аналитичких података, кроз јединствено (<i>one-stop-shop</i>) тело, са циљем обједињавања података, омогућавања циљаних истраживања о положају Рома и пружања доследних података свим заинтересованим странама, првенствено министарствима и агенцијама Владе, у складу са законом који регулише заштиту података о личности.</p>	<p>Канцеларија за људска и мањинска права (РАП И ТАРИ)</p>	<p>Канцеларија за људска и мањинска права ће у оквиру пројекта „Европска подршка за инклузију Рома“ успоставити систем за прикупљање и обраду аналитичких података о положају Рома (у даљем тексту: систем). У првој половини 2015. године, развиће се софтвер и вебсајт који ће омогућити да локалне самоуправе уносе податке путем налога и формираног упитника. У складу са упитником, локалне самоуправе ће прикупљати податке од стране локалних институција (здравствене институције, национална служба за запошљавање, центар за социјални рад, образовне институције). Обједињени подаци ће бити видљиви на вебсајту. Један сегмент система ће се ажурирати уношењем података једном годишње док ће се у локалним самоуправама у којима су формиран мобилни тимови подаци ажурирати једном месечно у складу са њиховим оперативним плановима. Прве године ће се обухватити само локалне самоуправе у којима су ангажовани ромски локални координатори (53 локалне самоуправе). Сви ромски локални координатори ће имати електронски налог и приступ електронском упитнику.</p>
<p>Мрежа ромских координатора даље ће се развијати и јачати, укључујући повећање њиховог броја у општинама где је то</p>	<p>МИНРЗС Канцеларија за људска и мањинска права (ТАРИ)</p>	<p>Након дефинисања радног оквира мобилних тимова Смерницама о унапређењу међуресорне сарадње и размене информације усвојеним од стране Управног одбора пројекта дана 28. марта, 2014. године, локалне самоуправе су усвојиле скупштинске одлуке или одлуке већа о формирању мобилних тимова којима су они постали радна тела локалне самоуправе. Доношење ових одлука, обезбедила се одрживост мобилних тимова имајући у виду да су они формирани актима локалне самоуправе. Након формирања мобилних тимова, организован је први циклус тренинга за мобилне тимове из области</p>

<p>потребно. У циљу унапређења положаја Рома, ромски координатори блиско ће сарађивати са другим релевантним државним механизмима. Да би се унапредила активна инклузија Рома, надлежне институције успоставиће механизме за интегрисани модел пружања услуга социјалне заштите који обавезује центре за социјални рад и Националну службу за запошљавање да активније трагају за решењима за активацију радно способних корисника, а који континуирано примају новчану социјалну помоћ.</p>		<p>оперативног планирања, образовања, здравља, социјалне заштите, запошљавања и дискриминације. Сви мобилни тимови су након првог тренинга уз подршку ментора припремили свој оперативни акциони план за 2014. годину. У прва два месеца свог постојања, до 26. јуна 2014. године, мобилни тимови су остварили први резултат у виду уписа 509. ученика ромске националности у предшколске установе. У току новембра и децембра, 2014. Године одржан је други циклус тренинга на тему пословне комуникације и јачања тимског рада. У сарадњи са Праксисом организована је и посебна сесија о личним документима. У марту, 2015. године, планира се презентација постигнутих резултата мобилних тиомва на скупу на којима ће бити присутни сви чланови мобилних тимова и представници ресорних министарства и других релевантних институција. У првом кварталу 2015. Године, формираће се софтвер који ће обједињавати податке мобилних тимова и олакшати њихово извештавање према локалним и националним инситуцијама.</p>
<p>Медији ће бити подстакнути да преузму активнију улогу у области промовисања позитивније слике о ромској заједници. Да би се подигла свест о правима Рома, као и да би се Роми информисали о релевантним административним процедурама за унапређење свог положаја, биће покренуте медијске</p>	<p>Министарство културе и информисања Канцеларија за људска и мањинска права (ТАРИ, РАП пројекти)</p>	<p>Приоритети Сектора за медије су и даље излагање једног дечјег листа на ромском језику (двојезично) чија је дистрибуција по школама преко асистената за наставу, остваривање права на информисање ромске националне мањине и инклузија Рома у Републици Србији уз помоћ средстава за јавно информисање</p> <p>Када је реч о култури, Сектор за савремено стваралаштво и креативне индустрије, у складу са Законом о култури, реализује циљеве културне политике путем годишњег конкурса. Јачање кадровских капацитета (професионализација), институционализација и очување језичког и културног идентитета Рома, препознати су као један од приоритета конкурса за стваралаштво националних мањина. Конкурс намењен суфинансирању пројеката у области стваралаштва националних мањина за 2014. годину, отворен у периоду од 21. децембра 2013. до 21. јануара 2014. године, завршен је почетком марта 2014. године. За разлику од ранијих година, овога пута је обезбеђен двоструко већи буџет за пројекте ромске мањине (2.255.000,00 динара), а примећен је и пораст броја пројеката који се баве младима, или чији реализатори су припадници млађе популације. У циљу укључивања самих мањина у одлучивање о питањима која се тичу њих самих, један од чланова стручне комисије за ову конкурсну област био је ромски уметник, Драган Ристић</p>

<p>кампање намењене националним институцијама, општинским органима и општој јавности.</p>		<p>Средства опредељена за Декаду Рома у буџету РС у 2014. су износила 5.000.000,00 (пет милиона динара). Путем конкурса су распоређена на 25 пројеката из области јавног информисања. Док је у сектору стваралаштва суфинансирано 13 пројеката.</p> <p>Невладина организација <i>Praxis</i> је, у својству партнера ОЕБС на спровођењу ТARI пројекта, током обиласка 20 пилот општина интервјуисала 1254 Рома, информисала их о релевантним административним процедурама за унапређење њиховог положаја и покренула 621 административних и судских процедура за прибављање личних докумената, од којих је 193 решено.</p>
<p>Европска комисија, као и други донатори као партнери у овом процесу, наставиће да пружају подршку на транспарентан начин, укључујући и стратешку и стручну подршку, као и финансијску помоћ, која ће бити усмерена на иницијативе, мере и програме за даље унапређење положаја Рома у Републици Србији и другим земљама Западног Балкана</p>	<p>Донаторска заједница</p>	
<p>Недавно покренут пројекат у оквиру ИПА фондова за 2012. годину (ИПА 2012), као и остали релевантни пројекти, попут предстојећег пројекта стамбених решења и подршке општинама у оквиру ИПА 2013, произашли из закључака са Семинара о социјалном укључивању</p>	<p>Канцеларија за људска и мањинска права (ТАРИ) Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство здравља Министарство грађевинарства, саобраћаја и</p>	<p>Министарство здравља Републике Србије и УНИЦЕФ са домовима здравља реализују програм унапређења капацитета здравственог система усмереног на подршку развоју деце у раном детињству и њиховим родитељима, са појачаним освртом на развојно посебно осетљиве групе као што су ромска деца и деца са тешкоћама и сметњама у развоју.</p> <p>Спровођење програма Министарства здравља и УНИЦЕФ-а дефинисано је кроз два комплементарна пројекта која подржавају обуке педијатара, патронажних сестара и здравствених медијаторки, унапређење садржаја и процедура рада на нивоу домова здравља и сарадње са вишим нивоима система здравствене заштите, као и другим секторима одговорним за побољшање положаја деце из најосетљивијих група. У наредне 2,5 године запослени из редова педијатара предшколског диспанзера, развојног саветовалишта, интер-ресорних комисија и патронажне службе – здравствених радника ангажованих на подстицању развоја деце узраста 0-6 година - ће имати прилике да употпуне знања и побољшају квалитет свог рада и тиме допринесу унапређењу здравља и развоја деце у најранијем детињству са посебним освртом на децу која живе у сиромаштву, ромску и децу са</p>

<p>Рома одржаног у јуну 2011. године¹, биће спроведени према предвиђеном временском распореду.</p>	<p>инфраструктуре (МГСИ) Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (МРЗБСП)</p>	<p>тешкоћама и сметњама у развоју.</p> <p>Пројекат „Европска подршка за инклузију Рома“, који финансира ЕУ а спроводи Мисија ОЕБС-а, је успешно реализовао низ активности као помоћ општинама да се припреме за аплицирање за средства која ће се додељивати кроз фондове ИПА 2013 у циљу унапређивања инфраструктуре у подстандардним ромским насељима. Детаљно су развијене четири групе модела становања које је могуће применити у Србији, и објављене смернице за њихову практичну примену. Спроведено је истраживање о условима становања у подстандардним насељима на територији двадесет пилот општина и припремљена листа приоритета са пратећом проценом трошкова и документације за њихово унапређење. Започета је израда урбанистичких планова у 10 општина и градова у Србији којима ће се обухватити одабрана подстандардна ромска насеља и започета селекција пројеката за које ће се припремити одговарајућа техничка и планска документација у циљу аплицирања за финансијска средства (ИПА 2013 и друге).</p> <p>У циљу успостављања ГИС софтвера у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, у току је прикупљање података о свим подстандардним ромским насељима на територији Републике Србије.</p>
<p>Европска комисија ће током целокупног трајања процеса приступања Србије Европској унији, укључујући активности у оквиру Поглављу 23. које се односи на правосуђе и основна права, наставити пажљиво да прати напоре које Србија улаже у унапређење положаја Рома.</p>	<p>Европска комисија Делегација ЕУ</p>	
<p>Програми активне инклузије Рома које финансира Република Србија биће боље</p>	<p>СЕИО - координационо</p>	<p>СЕИО у домену своје надлежности, а у процесу програмирања свеукупне развојне помоћи, обезбеђује координацију и комплементарност различитих иницијатива и пројеката у датој области. Механизам секторских радних група, предвиђа такође могућност организовања тематских форума/састанака у циљу што ефикаснијег планирања интервенција и координације различитих корисника и извора</p>

¹ Видети: http://www.inkluzija.gov.rs/?page_id=6071

повезани са средствима опредељеним за велике инфраструктурне пројекте		<p>финансирања. У том процесу, један од критеријума техничке као и накнадне квалитативне евалуације предлога пројеката и програма је и одрживост предложене мере/ интервенције.</p> <p>У том смислу циљ је и у будућем периоду, да све иницијативе које се тичу становања и унапређења инфраструктуре буду праћене тзв „меким“ мерама.</p> <p>Додатно, од јуна 2014. године успостављен је процес регуларних консултација и координације пројеката и програма намењених инклузији Рома који доприноси већој усклађености процеса њихове реализације али такође пружа и значајну информативну основу за одрживо и ефективно планирање будућих акција.</p>
---	--	--

Упис у матичне књиге: приступ личним документима

<p>Кроз годишње извештаје Владе, наставиће се са праћењем стања у области остваривања права на накнадни упис чињенице рођења у матичну књигу рођених и пријаву пребивалишта, односно боравишта, укључујући и број лица уписаних у ове евиденције по основу поступака прописаних Законом о матичним књигама, Законом о допунама Закона о ванпарничном поступку и Законом о пребивалишту и боравишту грађана. Завршетак процеса уписа такозваних „правно невидљивих“ лица предвиђен је за крај 2015. године.</p>	<p>Министарство правде и државне управе МУП МРЗБСП</p>	<p>Министарство унутрашњих послова наставља да прати стање у области пријаве пребивалишта и боравишта у складу са Законом о пребивалишту и боравишту грађана („Службени гласник РС“, број 87/11), „Правилником о обрасцу пријаве пребивалишта на адреси установе, односно центра за социјални рад (Службени гласник РС, број 113/12) и Правилником о поступку пријављивања и одјављивања пребивалишта и боравишта грађана, пријављивању привременог боравка у иностранству и повратка из иностранства, пасивизирања пребивалишта и боравишта, обрасцима и начину вођења евиденције (Службени гласник РС, број 68/13). Такође, у складу са Законом о личној карти (Службени гласник РС, број 62/06, 36/11) ово Министарство прати стање у области издавања личних документа. У напред наведеним поступцима МУП пружа правну помоћ подносиоцима захтева и захтеве решава по хитном поступку.</p> <p>У току је прикупљање података о броју лица која су остварила право на упис чињенице рођења у матичну књигу рођених у поступку накнадног уписа чињенице рођења пред надлежним органима из члана 6. ст. 2. и 4. Закона о матичним књигама и ванпарничном поступку утврђивања времена и места рођења пред надлежним судовима. Прикупљени подаци биће садржани у Годишњем извештају о раду Министарства државне управе и локалне самоуправе у 2014. години и достављени Влади ради припреме Годишњег извештаја о раду Владе у 2014. години.</p> <p>С обзиром да се у овом закључку наводи да се завршетак процеса уписа тзв. „правно невидљивих“ лица предвиђа за крај 2015. године, а имајући у виду до сада постигнуте резултате у реализацији предмета Споразума о разумевању закљученог 9. априла 2012. године између Министарства за људска и мањинска права, државну управу и локалну самоуправу (чију је надлежност у овој области наставило да врши Министарство државне управе и локалне самоуправе), Заштитника грађана и Високог комесаријата Уједињених нација за избеглице – Представништво у Србији и узимајући у обзир да је за решавање питања уписа у матичну књигу рођених у значајном броју случајева потребно приступити претходном решавању других спорних питања из личног статуса грађана као што су пријава пребивалишта или лична карта, препозната је потреба даље заједничке сарадње и коришћења до сада успостављеног механизма сарадње свих релевантних субјеката (надлежних државних органа, међународних организација и удружења чија је област деловања заштита и унапређење људских и мањинских права), ради даљег</p>
--	--	---

		унапређења праксе у раду и примени прописа надлежних органа и омогућавања пружања бесплатне помоћи лицима која су у потреби решавања неког од права из личног статуса грађана, предузете су активности у правцу продужетка рока важења Споразума о разумевању до 31. децембра 2016. године.
Вршиће се праћење стања у области остваривања права на упис чињенице држављанства сагласно одредбама Закона о држављанству Републике Србије. Упис чињенице држављанства биће спроведен у складу са Акционим планом за имплементацију Стратегије за унапређивање положаја Рома у Републици Србији до 01.01.2015. године увођењем мера за пружање правне помоћи подносиоцима захтева и приоритетним решавањем у поступцима за утврђивање држављанства Републике Србије. Пратиће се	МУП МРЗБСП ²	Министарство унутрашњих послова наставља да прати стање у области остваривања права на упис чињенице држављанства у складу са одредбама Закона о држављанству Републике Србије („Службени гласник РС“, број 135/04,90/07) и Правилником о начину уписа чињенице држављанства у матичну књигу рођених, обрасцима за вођење евиденција о решењима о стицању и престанку држављанства и обрасцу уверења о држављанству („Службени гласник РС“, број 22/05,84/05,121/07). Чињеница држављанства Р Србије уписује се у матичну књигу рођених истовремено са уписом чињенице рођења, а министарство надлежно за унутрашње послове одлучује, у складу са чланом 38. наведеног Закона, о захтевима за стицање и престанак држављанства Р Србије. Подносиоцима захтева се пружа правна помоћ приликом подношења захтева и приоритетно се решавају поднети захтеви. Такође, у складу са чланом 50. истог Закона министарство надлежно за унутрашње послове врши надзор над вођењем евиденције о држављанима Р Србије.

² Референца на претходни закључак

<p>питање пријаве пребивалишта и боравишта и издавања личних докумената, у складу са одредбама претходно поменутог Акционог плана, укључујући и упис чињенице држављанства у матичне књиге рођених.</p>		
<p>Споразум о разумевању закључен између Министарства правде и државне управе, Заштитника грађана и Високог комесаријата Уједињених нација за избеглице – Представништва у Србији, ради решавања питања уписа чињенице рођења у матичну књигу рођених припадника ромске националне мањине биће у потпуности реализован.</p>	<p>Министарство државне управе и локалне самоуправе</p>	<p>У потпуности су реализоване све мере и активности садржане у Плану активности у 2014. години, и то:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Одржане су унапређене обуке судија у вези примене одредаба Закона о допунама Закона о ванпарничном поступку које уређују поступак утврђивања времена и места рођења за судије који врше судијску функцију у основним и вишим судовима са подручја апелационих судова у Београду, Крагујевцу, Новом Саду и Нишу. <p>Обука судија који врше судијску функцију у судовима са подручја Апелационог суда у Новом Саду одржана је 7. априла 2014. године, а истој је присуствовало 22 судија.</p> <p>Обука судија који врше судијску функцију у судовима са подручја Апелационог суда у Крагујевцу одржана је 14. априла 2014. године, а истој је присуствовало 19 судија.</p> <p>Обука судија који врше судијску функцију у судовима са подручја Апелационог суда у Нишу одржана је 5. маја 2014. године, а истој је присуствовало 19 судија.</p> <p>Обука судија који врше судијску функцију у судовима са подручја Апелационог суда у Београду одржана је 12. маја 2014. године, а истој је присуствовало 11 судија.</p> <p>Овим обукама присуствовали су и активно учествовали представници Министарства државне управе и локалне самоуправе, Заштитника грађана, Представништва Високог комесаријата Уједињених нација за избеглице у Србији и Удружења Praxis.</p> <p>Унапређењу тематског подручја обуке значајно је допринело ангажовање предавача са Правног факултета Универзитета у Београду, као и штампање Водича за примену Закона о допунама Закона о ванпарничном поступку – Утврђивање времена и места рођења, који је уручен свим учесницима обука.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Одржане су обуке запослених у органима који извршавају поверене послове матичних књига (матичари и заменици матичара). <p>Према утврђеном распореду обуке су одржане: 16. маја 2014. године у Београду (за матичаре који воде матичне књиге за територију града Београда – са укупно 25 учесника обуке); 20. јуна 2014. године у Новом Саду (за 45 јединице локалне самоуправе, са укупно 91 учесником обуке); 19. септембра 2014. године на Златибору (за 28 јединице локалне самоуправе, са укупно 79 учесника обуке); 10. октобра 2014. године у Крагујевцу (за 35 јединица локалне самоуправе, са укупно 103 учесника обуке) и 7. новембра 2014. године у Нишу (за 36 јединица локалне самоуправе, са укупно 97 учесника обуке).</p> <p>Одржане обуке биле су усмерене на прописе којима је уређен упис чињеница и података у</p>

матичне књиге, представљање најбољих примера из праксе органа који воде матичне књиге, проблеме у њиховом раду и примени прописа, што је допринело значајном уједначавању праксе у раду органа који спроводе првостепени управни поступак за накнадни упис у матичну књигу рођених, али и поступака у вези са остваривањем права на држављанство и решавање породичног статуса деце (признање очинства, лично име, и др).

- Одржане су обуке за запослене у центрима за социјални рад у вези са спровођењем закона и подзаконских аката који се односе на упис чињенице рођења у матичну књигу рођених у управном поступку и ванпарничном поступку утврђивања времена и места рођења, као и пријаву пребивалишта.

Према утврђеном плану обуке су одржане 13. јуна 2014. године у Новом Саду са укупно 85 учесника обуке; 26. септембра 2014. године на Златибору, са укупно 53 учесника обуке; 17. октобра 2014. године у Крагујевцу, са укупно 76 учесника обуке и 14. октобра 2014. године у Нишу, са укупно 88 учесника обуке. Последња планирана обука одржаће се 12. децембра 2014. године у Београду, а на овој обуци очекује се око 50 учесника.

- Спроведена је кампања за упознавање припадника ромске националне мањине са начином остваривања права на упис у матичну књигу рођених и организација округлих столова ради упознавања са активностима које се реализују у оквиру Споразума о разумевању и начином на који могу да остваре право на упис у матичну књигу рођених, али и друга права из личног статуса (држављанство, пријава пребивалишта, лична карта, и др).

Округли столови одржани су 30. октобра 2014. године у Београду, 20. новембра 2014. године у Крагујевцу, 27. новембра 2014. године у Суботици, а организоваће се одржавање округлих столова 2. децембра 2014. године у Нишу и 16. децембра 2014. године у Новом Саду.

Заједничка оцена учесника округлих столова је да су до сада постигнути значајни резултати у решавању проблема лица која нису уписана у матичну књигу рођених, те да је будуће активности потребно усмерити за пружање бесплатне помоћи овим лицима у поступцима за упис у матичну књигу рођених или остваривање неког другог права из личног статуса (држављанство, пријава пребивалишта, лична карта, и др).

У оквиру ове активности организоване су посете неформалним насељима и непосредно информисање припадника ромске националне мањине са начином на који могу да остваре право на упис у матичну књигу рођених.

- Пружана је бесплатна помоћ припадницима ромске националне мањине у поступку накнадног уписа података о рођењу у матичну књигу рођених и поступку за утврђивање времена и места рођења, али и у поступцима који се односе на држављанство, одређивање личног имена, пријаву пребивалишта, личну карту и др.

Током посете неформалним насељима прикупљена су 3.226 различитих захтева (2.034 захтева за издавање личне карте, 37 захтева за обнову уписа, 139 захтева за накнадни упис, 19 захтева за одређивање личног имена, 13 захтева за утврђивање времена и места рођења, 14 захтева за исправку грешке у матичним књигама, 23 захтева у вези са утврђивањем држављанства Републике Србије и др).

Поред тога, у извештајном периоду у поступку пред надлежним органима прибављено је и достављено подносиоца захтева 10.370 извода из матичне књиге рођених, извода из матичне књиге

		<p>венчаних и уверења о држављанству, а покренуто је и 48 поступака за пријаву пребивалишта на адреси Центра за социјални рад.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ради унапређења рада надлежних органа који извршавају поверене послове вођења матичних књига, Министарство државне управе и локалне самоуправе је припремило и доставило овима органима Мишљење о примени одредаба Закона о матичним књигама и подзаконских прописа донетих на основу овог закона који уређују поступак накнадног уписа чињенице рођења у матичну књигу рођених и Мишљење о поступању матичара по протеклу рока за пријаву личног имена. Такође, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања припремило је и доставило свим органима старатељства Упутство за поступање органа старатељства и установа социјалне заштите у поступку пријаве пребивалишта на адресу центра за социјални рад и установе социјалне заштите и Упутство за поступање органа старатељства у примени члана 71а-71љ Закона о допунама Закона о ванпарничном поступку, односно о покретању ванпарничног поступка за утврђивање времена и места рођења за лица која нису уписана у матичну књигу рођених, а време и место свог рођења не могу да докажу на начин предвиђен прописима којима се уређује вођење матичних књига. <p>У извештајном периоду остварен је заједнички рад и координација активности свих надлежних органа и других релевантних субјеката у решавању проблема лица који се односе на упис у матичну књигу рођених, што за резултат има унапређено остваривање права припадника ромске националне мањине у управном и судском поступку уписа у матичну књигу рођених, као и других права из личног статуса који су у вези са уписом у матичну књигу рођених.</p> <p>Ова сарадња посебно је усмерена на успостављање добре праксе у примени донетог унапређеног нормативног оквира за упис у матичну књигу рођених, која треба да обезбеди подношење од стране овлашћених лица (родитеља) пријаве за упис и упис у матичну књигу рођених сваког детета у законском року.</p> <p>Имајући у виду да су обезбеђене све законске претпоставке (у управном поступку и судском поступку) за остваривање права на упис у матичну књигу рођених, као и све до сада постигнуте резултате, будуће мере и активности за решавање овог питања биће усмерене, пре свега, на даље спровођење Споразума о разумевању и коришћењу капацитета успостављеног механизма сарадње. Посебна пажња ће се посветити пружању бесплатне помоћи припадницима ромске националне мањине у поступцима за остваривање овог права и идентификацији лица која нису уписана у матичну књигу рођених ради покретања одговарајућих поступака. Такође, континуирано ће се радити на подизању капацитета надлежних органа и праћењу спровођења закона који уређују ову материју.</p>
<p>Релевантни органи и министарства наставиће да пружају подршку удружењима чија је</p>	<p>МУП Канцеларија за људска и мањинска права³</p>	<p>Представници Министарства унутрашњих послова узимају учешће на свим скуповима везаним за упознавање припадника ромске националне мањине са правима из области личног статуса грађана, са до сада оствареним резултатима и планираним активностима, као и на обукама матичара и заменика матичара у вези са применом прописа који се односе на упис чињеница и података у матичне књиге и</p>

³ У вези активности ОЦД – референца на закључак 7 у делу **Међуресурсна питања**

<p>област деловања унапређење људских и мањинских права, кроз активности упознавања припадника ромске националне мањине са правима из области личног статуса грађана и активности пружања бесплатне правне помоћи припадницима ромске заједнице у овим поступцима.</p>		<p>запослених у центрима за социјални рад у вези са применом одредаба које се односе на пријаву пребивалишта на центре за социјални рад (учешће на више скупова и округлих столова одржаних током 2014.године.)</p>
--	--	---

Образовање

<p>Кључне мере су већ усвојене: обучено је и запослено 170 педагошких асистената. Влада ће подржати ширење мреже педагошких асистената и њихови описи послова ће бити усклађени како би се омогућила доследност и повећала делотворност. На основу анализе коју ће спровести надлежна тела Владе, биће ангажован додатни број педагошких асистената, на основу утврђених потреба. Ова радна места биће систематизована и уведена у национални</p>	<p>Министарство просвете, науке и технолошког развоја СИПРУ ТАРИ пројекат</p>	<p>Радна места педагошких асистената су систематизована, Уредбом Владе објављеном у "Службеном гласнику РС" број 20/2011 објављена је Уредба о допуни Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, овом допуном отвара се ново радно место под називом <i>педагошки</i> асистент. Осим Правилника о програму обуке за педагошког асистента у коме су одређене и области рада са специфичним задацима у припреми је и израда индикатора квалитета рада ПА а самим тим и детаљан опис посла и дефинисање критеријума за увођење позиције ПА на ЈЛС. Урађено је иницијално истраживање досадашње праксе педагошких асистената кроз фокус групе, упитнике и структуриране разговоре са педагошким асистентима. Резултати истраживање ће бити основа за израду индикатора квалитета рада ПА.</p> <p>Педагошки асистенти су завршили акредитоване модуле обука и најдаље до краја јануара ће добити сертификате на Универзитету у Крагујевцу, Центру за доживотно учење.</p>
---	---	--

<p>оквир квалификација.</p> <p>Органи на националном и локалном нивоу истражиће узроке раног напуштања школовања и увешће системске мере подршке на нивоу локалних самоуправа као део система социјалне заштите, и система подршке унутар школа.</p>	<p>Министарство просвете, науке и технолошког развоја Школске управе ЈЛС СКГО</p>	<p>На основу коришћења доступних резултата истраживања УНИЦЕФ-а, институција система образовања и организација цивилног друштва, на националном нивоу и на нивоу Школских управа се спроводе активности анализе узрока раног напуштања школовања, предузимање превентивних активности и реализација наставних и ваннаставних активности кроз систем образовне подршке деци из осетљивих група на основу Закона о основама система образовања и васпитања и Закона о основној школи.</p> <p>Израђен је и одобрен Пројекат ИПА 2013. који се односи на социјално укључивање и смањење сиромаштва социјално угрожених група, интерсекторски ће се утврдити стање и узроци раног напуштања школовања, припремити сет мера које ће институције на локалу пилотирати и припремити основ за ситемска решања у области образовања, здравља и социјале.</p> <p>СИПРУ је у сарадњи са УНИЦЕФ-ом урадио Анализу стања о мерама подршке за сиромашну децу и дефинисани су пакети мера који могу да допринесу већој подршци образовању ромске деце на нивоу локалне самоуправе и на нивоу школа. Пилотирање мера је у току, са посебним фокусом на децу из ромских породица.</p>
<p>Општине ће обезбедити сарадњу између свих постојећих механизма инклузије Рома на локалном нивоу, укључујући и интерресорне комисије, како би заједнички деловали у правцу унапређења образовног статуса Рома, превасходно путем подршке њиховом упису у школе и спречавању раног напуштања школовања.</p> <p>Министарство задужено за образовање обезбедиће свеобухватни упис ромске деце у редовне школе, односно припремни предшколски програм (ППП). Број деце која упишу и заврше основно и средње образовање биће</p>	<p>Министарство просвете, науке и технолошког развоја ЈЛС</p>	<p>Започета је реализација Пројекта ИПА 2012. мера 5, активност која се односи на формирање локалних мобилних тимова, формирану су мобилни тимови у 20 општина на територији Републике Србије у којима су ангажовани и педагошки асистенти тако да ће се појачати досадашње активности асистената и установа у којима су ангажовани и које се односе на рани развој деце из осетљиви група, редован и благовремен упис ромске деце у припремни предшколски програм, основну школу и средњу школ,у олакшан приступ локалним институцијама и доследну примену законске и подзаконске регулативе у области образовања, здравља и социјалне заштите.</p> <p>У другој половини 2014. године објављени су подаци из новог МICS истраживања које спроводи УНИЦЕФ и који ће бити основа за израду ревизија локалних акционих планова са сетом мера који ће посебно третирати стање породица из осетљивих група у областима које и даље показују негативан тренд и незадовољавајуће резултате.</p>

<p>повећан, што ће такође допринети смањењу прераног напуштања школовања. Цивилно друштво ће пратити имплементацију ових активности и упозоравати на потенцијалне недостатке у систему.</p>		
<p>Рано образовање деце од три до пет година биће унапређено кроз систем подршке детету, уместо установи, и развијено путем: подршке програмима развоја у раном детињству и увођења интегрисаних, специјализованих и додатних програма у предшколско образовање, ради успостављања активног укључивања већег броја ромске деце и родитеља у програме раног развоја којима ће бити обухваћено најмање 40% ромске деце (од тога најмање 40% девојчица); подршке раду интерресорних комисија да би се подржало инклузивно образовање деце и повећао број ромске деце у образовном систему.</p>	<p>Министарство просвете, науке и технолошког развоја ЈЛС</p>	<p>У оквиру сарадње Министарства просвете, Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања, институција образовања, УНИЦЕФ-а и НВО сектора Пројекат <i>Вртићи без граница</i> се и даље реализује кроз наставак активности и обухвата: национални ниво – измене и допуне подзаконске регулативе за посебне и специфичне програме за децу од 3-5 година (посебно деце из осетљивих друштвених група), анализа инклузивности предшколског образовања за децу од 3-5 година, израда система акредитације програма на основу анализе искустава у изради програма других земаља, локални ниво- провера да ли се досадашњи 4 – сатни програми могу превести у оглед и пратити њихови ефекти, развој нових програма (тематски и услуге у породици), кроз све то повећан обухват деце од 3-5 година, укључивање родитеља, адаптација простора.</p> <p>Започела је реализација треће фазе ``Заједничког пројекта``, који уз подршку Швајцарске агенције за развој реализују УНИЦЕФ и Црвени крст. Пројекат ће се реализовати до 2017. године, а основни циљ је да се унапреди доступност предшколског образовања и обухват деце из рањивих група са фокусом на ромску децу.</p> <p>У Министарству просвете, науке и технолошког развоја припремљена је системска подршка за оснивање Јединице за инклузивно образовање, опис посла и секторску сарадњу на свим нивоима образовања.</p> <p>У оквиру Темпус пројекта EQUI-ED – ``Једнак приступ за све: оснаживање социјалне димензије у циљу јачања европског простора високог образовања``, за 50 ученика средњих школа у Србији, припадника подзаступљених група (ученици из сеоских средина, ромске националности, без родитељског старања, из једнородитељских породица и ученици који припадају домаћинству нижег социо-економског статуса) омогућена је бесплатна припремна настава и уз подршку ментора уписани су на факултете Универзитета у Београду, Новом Саду, Нишу и Новом Пазару.</p>
<p>Спречити формирање сегрегираних одељења/школа. До краја 2013. године биће усвојен</p>	<p>Министарство просвете, науке и технолошког развоја</p>	<p>Нацрт Правилника о препознавању облика дискриминације у образовању је прослеђен свим Секторима Министарства на усаглашавање, до краја календарске 2014.године се очекује завршна верзија и припрема за Законодавство у сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе. Сектор за европске интеграције, развојне и истраживачке програме и пројекте у</p>

и спроведен законодавни акт (подзаконски акт) о мерама за спречавање дискриминације у образовним установама.		образовању и науци руководи овим активностима.
Исходи образовања за ромске ученике биће унапређени кроз кохерентан систем подршке за ученике у основним и средњим школама, као што су додатна, допунска и припремна настава, менторство, туторство, подршка педагошких асистената, унапређење школског етоса и активно укључивање родитеља. Најмање 60% ученика из осетљивих група, што подразумева велики број ученика ромске националности (од чега најмање 40% девојчица), постићи ће просечан академски успех ученика у образовној установи коју похађају до 1. јануара 2015. године.	Министарство просвете, науке и технолошког развоја	На основу израђених стандарда образовања за крај основне школе, за крај првог циклуса у основној школи, стандарде за општеобразовне предмете у средњем образовању и стандарде за крај првог и трећег циклуса у образовању одраслих смо омогућили и сталан систем подршке за децу из осетљивих група који се односи на израду програма у којима се могу прилагодити и изменити стандарди образовања у складу са индивидуалним потребама и капацитетима деце како би се обезбедио оптималан напредак, праћење постигнућа уз примену одговарајућих метода рада. Систем менторства се развија у оквиру Пројекта ИПА 2012. Укључивање родитеља деце из осетљивих група у Савет родитеља је обезбеђен законском процедуром – Закон о основама система образовања и васпитања и Законом о основној школи, Оснивају се и Општински савети родитеља у пилот општинама на иницијативу НВО сектора у сарадњи са МПНТР
Програми превенције осипања деце из образовног система биће додатно развијани, посебно кроз успостављање програма менторства и стипендија широм Србије за ученике и студенте. Биће успостављен систем	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Канцеларија за људска и мањинска права (ТАРИ)	Афирмативном акцијом ове школске године је уписано 322 ученика у средње школе на жељена занимања. Ове школске године 2014/15. су за припаднике ромске националне мањине из буџета РС обезбеђене стипендије за 350 ученика средњих школа, 30 студената и 20 студентских кредита. Износ ученичке стипендије је 5400 динара а студентске 8400 динара. Праћење постигнућа ученика док се не успостави систем менторства је обезбеђен преко рада школских инклузивних тимова чији рад прате Школске управе на основу посебног Дописа минситра просвете и Сектора за школске управе, стручно-педагошки надзор и средње образовање и васпитање 75 студента су у другом кругу под посебним условима за ученике из осетљивих група добили могућност за коришћење капацитета студентских домова и 20-так ученика смештај у домовима ученика.

<p>мониторинга и евалуације са циљем унапређења ефикасности и квалитета образовног система, укључујући и високо образовање. У циљу што прецизнијих статистичких података о похађању образовања, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, школе и педагошки асистенти припремаће и достављаће извештаје.</p>		<p>ТАРИ пројекат пружа техничку помоћ Министарству просвете, науке и технолошког развоја у успостављању програма стипендирања на националном нивоу, промовисању овог програма међу ученицима у школама, избору 528 ученика којима се од ове школске године додељују стипендије, као и у управљању спровођењем програма.</p> <p>Такође ће бити спроведена студија којом ће се проценити изводљивост пружања подршке ментора и/или вршњачке подршке деци код које постоји ризик од напуштања средње школе. У циљу даљег јачања капацитета педагошких асистената, пројекат је пружио техничку помоћ министарству у спровођењу обука асистената. - Педагошки асистенти су завршили акредитоване модуле обука и најдаље до краја јануара ће добити сертификате на Универзитету у Крагујевцу, Центру за доживотно учење.</p> <p>ТАРИ пројекат пружа техничку помоћ Министарству просвете, науке и технолошког развоја у успостављању програма стипендирања на националном нивоу, промовисању овог програма међу ученицима у школама, избору 525 ученика који ће примати стипендију, као и у управљању спровођењем програма.</p> <p>Иако је дошло до значајног кашњења на почетку спровођења програма, проблеми су превазиђени и Министарство је током јесени 2014. отпочело програм подршке ромским средњошколцима.</p>
--	--	---

Запошљавање

<p>Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, као и органи на централном и локалном нивоу активно ће промовисати и реализовати политике и мере усмерене на повећавање стопе запослености Рома, са посебном пажњом на Ромкињама. Једна од конкретних активности биће и расписивање јавних позива за</p>	<p>Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања</p>	<p>Националном стратегијом запошљавања за период 2011-2020. године⁴ утврђене су посебно осетљиве групе на тржишту рада, односно, националним акционим плановима запошљавања, који се доносе на годишњем нивоу и представљају основни инструмент операционализације утврђеног стратешког оквира, дефинишу се категорије теже запошљивих лица (лица која због здравственог стања, недовољног или неодговарајућег образовања, социодемографских карактеристика, регионалне или професионалне неусклађености понуде и тражње на тржишту рада или других објективних околности, теже налазе запослење), као и мере активне политике запошљавања усмерене ка унапређењу њихове запошљивости. Незапослена лица из категорије теже запошљивих (међу којима су и Роми), имају приоритет приликом укључивања у мере активне политике запошљавања, али се истовремено, за поједине категорије, реализују и посебни програми запошљавања.</p> <p>Пријављивање лица на евиденцију Националне службе за запошљавање, односно начин вођења евиденције и садржај података о лицу дефинисани су Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености⁵ и Правилником о ближој садржини података и начину вођења евиденције у области запошљавања⁶. Националност или етничка припадност је само један од личних података</p>
--	---	---

⁴ „Сл. гласник РС“, број 37/11

⁵ „Сл. гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10

⁶ „Сл. гласник РС“, број 15/10

<p>самозапошљавање и јавне радове усмерених на Роме.</p>	<p>предвиђених чланом 5. наведеног Правилника. Податак се евидентира на основу изјаве лица, односно изјашњавање није обавезно, имајући у виду законске одредбе које се односе на забрану дискриминације приликом тражења посла и запошљавања.</p> <p>На евиденцији незапослених лица Националне службе за запошљавање, налази се 22.377 припадника ромске националности, од чега су 10.355 жене (46,28%). Од укупног броја пријављених, 14.985 лица, односно 66,97%, припада категорији дугорочно незапослених лица.</p> <p>Посматрано са аспекта нивоа образовања најзаступљенија су лица без квалификација и нискоквалификовани – 20.002 (89,39%), затим лица са завршеним средњим нивоом образовања - 2.284 (10,21%), док су најмање заступљена лица са вишим и високим образовањем - 91(0,40%). Посматрано са аспекта старосне структуре припадника ромске националности најзаступљенија су лица између 30-50 година старости – 11.087 (49,55%), затим лица из категорије младих до 30 година старости – 7.460 (33,34%), док су најмање заступљена лица која припадају групи старијих од 50 година – 3.830 (17,11%).</p> <p>У периоду јануар-октобар 2014. године са евиденције Националне службе за запошљавање, запослило се 1.281 припадник ромске националне мањине (са 640 лица закључен је уговор о раду, док је 641 лице ангажовано ван радног односа). Од укупног броја лица која су закључила уговор о раду њих 82,68% је ангажовано на одређено време.</p> <p>Учешће жена у укупном запошљавању припадника ромске националности износи 38,25%, млади до 30 година партиципирају са 38,56%, а старији од 50 година са 12,33%. Такође, најзаступљеније језапошљавање лица без квалификација и са ниским квалификацијама - 69,56%, затим лица са средњим образовањем - 28,34%, док је запошљавања лица са вишом и високом школом било свега 2,10%.</p> <p>Посматрано са аспекта делатности послодаваца, више од половине ангажовања припадника ромске националности (53,08%) евидентирано је код послодаваца из следећих сектора делатности: административне и помоћно-услугне, прерађивачке индустрије и пољопривреде, шумарства и рибарства.</p> <p>У циљу пружања адекватне помоћи и подршке у процесу запошљавања, са незапосленим лицима се, од стране саветника за запошљавање, обављају индивидуални разговори на којима се процењује запошљивост лица и утврђују индивидуални планови запошљавања, у оквиру којих се постиже договор у вези са активностима и мерама које је потребно реализовати у циљу повећања запошљивости и запошљавања. У извештајном периоду, индивидуални план запошљавања утврђен је са 14.510 незапослених лица ромске националности, од којих је 6.494 (44,76%) жена.</p> <p>Ради овладавања техникама активног тражења посла, обуку за активно тражење посла за квалификована лица похађало је 221 лице, од којих су 83 (37,56%) жене, док је мотивационо – активациону обуку за лица без квалификација и нискоквалификоване похађало 958 лица, од којих је 505 (52,71%) жена.</p> <p>Обуку у клубовима за тражење посла која подразумева интензивнију припрему за овладавање</p>
--	--

техникама за активно тражење посла, похађало је 13 лица, од којих су 8 (61,54%) жене.

У извештајном периоду органозовано је 49 **сајмова запошљавања**, на којима је учешће узело и 435 незапослених лица ромске националности, од којих су 202 (46,44%) жене.

Услуге **информисања и саветовања о развоју каријере** користило је 60 припадника ромске националности, од чега 21 (35,00%) жена. Посматрано са аспекта старосне структуре, овом услугом је обухваћено 25,00% младих до 30 година и 28,30% старијих од 50 година. Посматрано са аспекта нивоа образовања, највише је заступљено неквалификованих припадника ромске националности - 65,00%. Од укупног броја припадника ромске националности обухваћених овом услугом, њих 60,00% припада категорији дугорочно незапослених.

Селекцијом и класификацијом обухваћено је 52 припадника ромске националности, од чега 22 жене (42,31%). Посматрано са аспекта старосне структуре, овом услугом је највише обухваћено младих до 30 година - 59,60% и само 5,80% старијих од 50 година. Посматрано са аспекта нивоа образовања, највише су заступљена лица са средњим образовањем (61,60%). Половина од укупног броја припадника ромске националности обухваћених овом услугом (50,00%) припада категорији дугорочно незапослених. **Тренинг самоефикасности (АТП-2)** похађало је 5 лица ромске националности, од чега 3 жене (60,00%). Већина Рома обухваћених овом мером је из категорије дугорочно незапослених (80,00%), ниже квалификационе структуре (до трећег степена стручне спреме).

Програмом функционално основно образовање одраслих обухваћено је 541 припадник ромске националности, од чега 280 (51,76%) жена. Од укупног броја укључених лица, њих 122 је укључено у I циклус програма, 198 лица је укључено у II циклус програма и 221 лице је укључено у III циклус програма. Посматрано са аспекта година старости, 218 лица има до 30 година старости, 276 лица има између 30 – 50 година и 47 лица има преко 50 година старости.

Када је о развоју предузетништва реч, **информативно – саветодавне услуге** користило је 277 лица ромске националности, од којих је 125 лица (45,13%) женског пола. Њихово учешће је 1,80% од укупног броја обухваћених лица. Дводневну **обуку „Пут до успешног предузетника“** похађало је 124 припадника ромске националности, од којих је 46 жена (37,10%). Њихово учешће је 1,40% од укупног броја полазника. Највећи број лица је са I CCC - 73 лица.

По расписаном Јавном позиву незапосленима ромске националности за доделу субвенције за samozapoшљавање у 2014. години, иста је одобрена за 51 лице, од којих је 18 лица (35,29%) женског пола. Посматрано са аспекта старосне структуре 13 лица (25,49%) је до 30 година старости, 21 лице (41,18%) припада старосној групи између 30-49 година старости и 17 лица (33,33%) има преко 50 година живота. Посматрано са аспекта нивоа образовања, 24 лица је без квалификација/нискоквалификовано, 24 лица има средње образовање и 3 лица има више/високо образовање. Од укупног броја лица која су добила средства за samozapoшљавање 11 лица је основало производну делатност, 7 лица трговину, 13 лица занатску делатност и 20 лица услужну делатност.

Субвенција за samozapoшљавање за особе са инвалидитетом додељена је и за 3 особе са инвалидитетом ромске националности (за оснивање рекламне агенције, радње за производњу

		<p>кокица и фризерско-козметичког салона).</p> <p>У јавне радове за особе са инвалидитетом укључена је и 41 особа са инвалидитетом ромске националности, од тога 11 жена (26,83%).</p> <p>У програм обука за тржиште рада за особе са инвалидитетом укључене су 2 незапослене особе са инвалидитетом ромске националности. Лица су укључена у програм обука за столаре на локацији Врање и Бор.</p> <p>У сарадњи са локалним самоуправама на реализацији програма и мера активне политике запошљавања, ангажовано је укупно 14 лица ромске националности, од тога 11 лица (2 жене) је ангажовано на јавним радовима, сва лица су без квалификација/нискоквалификовани. Једно лице је добило субвенцију за samozapošljavanje (I CCC), једно лице се запослило код послодавца који је користио субвенцију за отварање новог радног места (II CCC) и једно лице је укључено у меру обука за познатог послодавца (IV CCC). Субвенција доприноса за обавезно социјално осигурање за лица са инвалидитетом је искоришћена за 2 припаднике ромске националности, од чега је 1 жена. Сва лица су имала претходно радно искуство, а посматрано са аспекта нивоа образовања једно лице је без квалификација/нискоквалификовано, а друго је са средњим образовањем.</p>
<p>Закони који се односе на социјално предузетништво, посебно у погледу задруга и социјалних предузећа које ангажују ромско становништво, биће ревидирани и допуњени по потреби. У циљу активне подршке социјално одговорним пословним изборима, биће размотрено пружање одговарајућих подстицаја фискалне и административне природе.</p>	<p>Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Министарство привреде</p>	<p>Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, покренуло је поступак израде законодавног оквира за уређење области социјалног предузетништва, у складу са позитивном праксом земаља Европске уније, као пословног модела, који треба да представља механизам радно-социјалне активације теже запошљивих лица (укључујући и лица у стању социјалне потребе) и одговор на идентификоване потребе заједнице (остваривање одређеног друштвеног интереса или задовољавање одређене потребе на локалном нивоу, кроз производњу добара или пружање услуга). У току је формирање Радне групе за израду Нацрта закона о социјалном предузетништву, као и процес консултација са релевантним институцијама и друштвеним актерима.</p>
<p>Даље ће се стимулирати запошљавање Рома у институцијама на локалном и националном нивоу, а Национална служба за запошљавање (НСЗ) ће наставити да</p>	<p>Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања НСЗ</p>	<p>Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у континуитету подржава пројектне и програмске активности усмерене ка унапређењу положаја Рома (укључујући и тржиште рада), посебно жена и младих, које су иницирали УНИФЕМ, Светска банка, ОЕБС и други. ИПА 2012 Друштвени развој, мера 1, предвиђа и реализацију активности усмерених ка укључивању најмање 300 Рома, пријављених на евиденцију НСЗ, у обуке за потребе тржишта рада, као и обуке запослених у локалним срединама (у којима је изражена потреба значајније подршке ромској заједници – податак ће бити преузет из резултата Твининг пројекта ИПА 2011) за уграђивање</p>

<p>сарађује са организацијама цивилног друштва, укључујући и локални ниво, у правцу решавања питања запошљавања Рома. Министарство рада, запошљавања и социјалне политике и НСЗ ће осигурати примену примера добре праксе сарадње и у другим општинама, као и подизање свести о могућностима за запошљавање Рома.</p>		<p>потреба ромске националне мањине у локалне планове развоја (и запошљавања).</p> <p>Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Национална служба за запошљавање учествују у процесу креирања и имплементације активности усмерених ка унапређењу положаја Рома на тржишту рада кроз спровођење мера активне политике запошљавања, односно заједничког учешћа на пројектним или програмским активностима на националном и локалном нивоу. Сарадња са ромским организацијама цивилног друштва, у циљу унапређења партиципације на тржишту рада и укључености припадника ромске националне мањине у мере активне политике запошљавања, од посебног је значаја, тако да ће се и у наредном периоду наставити са реализацијом активности у циљу даљег јачања и постојеће сарадње.</p> <p><i>Подришка социјалној инклузији најугроженијих група, укључујући Роме, кроз разноврсније услуге социјалне заштите на нивоу заједнице“ партија 2 – Иницијативе за активну инклузију ромске популације</i> – Национална служба за запошљавање је корисник гранта на предлогу пројекта чији је главни носилац Међународна организација рада, а партнер НВО Романипен. Назив пројекта је „Унапређење тржишта рада инклузијом Рома и Ромкиња“.</p>
<p>Афирмативне мере, као и финансијска и нефинансијска подршка, као што су мали грантови и јавно-приватно партнерство, биће развијане и институционализоване са циљем подршке запошљавању и лакшем отпочињању одрживих пословних активности Рома и Ромкиња.</p>	<p>Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања</p> <p>ТАРИ</p>	<p>Национални акциони плана запошљавања за 2015. годину („Службени гласник РС“, број 101/14), припаднике ромске националне мањине, поново утврђује као категорију незапослених лица којима је неопходно пружити подршку у процесу радно-социјалне активације, интеграције или ре-интеграције на тржиште рада. Наведеним документом, планирана је реализација програма и мера активне политике запошљавања усмерених ка подстицању запошљавања Рома:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Послодавци који припадају приватном сектору моћи ће, за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих остварити субвенцију за запошљавање на новоотвореним радним местима (једна од пет категорија теже запошљивих, на које се ова субвенција примењује су и Роми); • Интеграција корисника новчане социјалне помоћи на тржиште рада представља нову меру активне политике запошљавања у 2015. години и има карактер субвенције за запошљавање. Циљ мере је активација незапослених лица који су корисници новчане социјалне помоћи, у циљу њихове радно-социјалне интеграције и смањења зависности од давања из система социјалне заштите. Циљну групу чине незапослена лица пријављена на евиденцију Националне службе за запошљавање која су корисници новчане социјалне помоћи (међу којима је и значајан број Рома). • Организовање мотивационих тренинга у циљу активације Рома, укључивање Рома у програме додатног образовање и обука, подстицање предузетништва и запошљавање Рома (укључујући и расписивање посебних јавних позива). <p>Подсећамо да, незапослена лица из категорије теже запошљивих (међу којима су и Роми), имају приоритет приликом укључивања у све мере активне политике запошљавања, али се истовремено, за поједине категорије, реализују и посебни програми запошљавања.</p> <p>Програм подршке новом запошљавању Рома и Ромкиња у оквиру резултата 6 Пројекта „Овде смо</p>

		<p><i>заједно – Европска подршка за инклузију Рома</i>“, предвиђена је подршка привредним актерима/иницијативама кроз: набавку опреме, непотрошних добара, машина, апарата, алата и сл; стручну подршку за унапређивање даљег пословања и обуке за новозапослене Роме/киње.</p> <p>Након процеса мапирања примера добре праксе у запошљавању Рома и Ромкиња, односно селекционог поступка, од стране Селекционе комисије Мисије ОЕБС, донета је одлука о одобравању подршке за 17 предузе/иницијатива, која ће резултирати запошљавањем 70 Рома и Ромкиња. У току је поступак припреме потребних докумената ради потписивања уговора за изабраним иницијативама, након чега ће започети поступак набавке нове опреме и реализације обука за новозапослена лица.</p> <p>Програм подршке новом запошљавању Рома и Ромкиња у оквиру ТАРИ пројекта заснован је на мапирању добрих пракси у запошљавању Рома и Ромкиња. На позив за пријављивање добрих пракси, пријаве је послало 249 иницијатива/предузећа од којих је 175 иницијатива/предузећа одговарало основним условима (да су власници Роми или да имају запосленог Рома/кињу). На основу упитника који је садржао више од 30 питања (о укупном броју запослених, броју запослених Рома/киња, начину ангажовања запослених, финансијским карактеристикама, пословним карактеристикама, планираној иницијативи и новом запошљавању) изабрано је 68 иницијатива/предузећа које је позвано да учествује на тренинг о изради бизнис плана. Од тог броја 48 иницијатива/предузећа је присуствовало тренинзима а 44 иницијатива/предузећа је поднело комплетне бизнис планове. Током лета 2014. године реализоване су теренске посете у 43 иницијатива/предузећа (једно предузеће је одустало) од стране стручњака за социјалну инклузију (Група за развојну иницијативу - SeConS) и бизнис консултаната. На основу њихових извештаја, бизнис плана и комплетних досијеа иницијатива/предузећа, Селекциона комисија Мисије ОЕБС је одлучила да подржи 17 предузећа/иницијатива (међу којима је 7 Ромкиња предузетница) у опреми, машинама, апаратима, алатима и слично за запошљавање 70 Рома/киња. Очекује се да ће једно новоотворено радно место коштати у просеку до 5.000 еура.</p> <p>ТАРИ пројекат је кроз мапирање добрих пракси у запошљавању Рома/киња идентификовао развијено ромско предузетништво у разним делатностима и регионима са потенцијалом за одрживо новозапошљавање Ромкиња. На основу искуства са ТАРИ пројекта могуће је моделирање конкурса за (ромска) предузећа са добрим праксама у запошљавању Рома/киња (са посебним акцентом на запошљавање Ромкиња).</p>
<p>Цивилно друштво, а посебно ромске организације, допринеће информисању о могућностима запошљавања њихову и, уз помоћ,</p>	<p>Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања ТАРИ Канцеларија за</p>	<p>Пројекат „<i>Овде смо заједно – Европска подршка за инклузију Рома</i>“, који финансира Европска унија, а спроводи Мисија ОЕБС-а у Србији, пружа подршку реализацији Националне стратегије за унапређивање положаја Рома у Србији у следећим областима: становање, образовање, запошљавање, приступ правима, учешће грађана и унапређење инклузије Рома кроз успостављање мобилних тимова. Активности пројекта усмерене су на 20 пилот општина на територији Републике Србије и спроводе се у сарадњи са Канцеларијом за људска и мањинска права, ресорним министарствима (укључујући и МИНРЗС) и надлежним институцијама (укључујући и НСЗ).</p>

<p>информативна мрежа ће бити оснажена како би се осигурало информисање што већег броја припадника ромске националности о могућностима запошљавања.</p>	<p>сарадњу са цивилним друштвом</p>	<p>У оквиру Пројекта „<i>Јачање социјалне кохезије на тржишту рада кроз подршку маргинализованим и рањивим групама</i>“, који се финансира из претприступних фондова ЕУ, програмски циклус ИПА 2008 (период реализације 2. јун 2014.-16. јануар 2016. године), а који спроводи Канцеларија Уједињених нација за пројектне услуге (УНОПС), у сарадњи са другим УН агенцијама и партнерима из Републике Србије, једна од компоненти односи се на пружање финансијске и стручне (менторске) подршке samozапшљавању припадника рањивих група кроз мале грант шеме. Према програмском документу, предвиђена је реализација следећих активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • организовање 7 обука за општа начела вођења бизниса и израду бизнис планова за припаднике ромске националне мањине (за 100 изабраних лица), • организовање додатних обука за стицање професионалних вештина и маркетинг (за највише 50 лица која су приказала најбоље резултате и пословне идеје), • одобравање 50 субвенција за samozапшљавање припадника ромске националне мањине (набавка опреме у вредности до 3.400 ЕУР по лицу). <p>При реализацији активности у оквиру наведених пројектних/програмских активности, посебно у делу информисања и активације Рома и Ромкиња, кључну улогу имаће ромске организације цивилног друштва, па је позив за учешће у програму подршке за запошљавање Рома и Ромкиња прослеђен кроз различите мреже организација цивилног друштва, од којих су неке састављене само од ромских организација.</p> <p>Пројекат Пројекат <i>Европска подршка за инклузију Рома (ТАРИ)</i>, који финансира Европска унија, а спроводи Мисија ОЕБС-а у Србији, пружа подршку реализацији Националне стратегије за унапређивање положаја Рома у Србији у следећим областима: становање, образовање, запошљавање, приступ правима, учешће грађана и унапређење инклузије Рома кроз успостављање мобилних тимова. Активности пројекта усмерене су на 20 пилот општина на територији Републике Србије и спроводе се у сарадњи са Канцеларијом за људска и мањинска права, ресорним министарствима (укључујући и МИНРЗС) и надлежним институцијама (укључујући и НСЗ).</p> <p>Пројекат се састоји из 7 компоненти, при чему је компонента 6 – усмерена ка обезбеђивању подршке предузећима која имају потенцијал за пружање могућности за одрживо запошљавање Рома, са циљем отварања одрживих радних места.</p> <p>При реализацији активности у оквиру компоненте 6, али и свих других компоненти Пројекта, посебно у делу информисања и активације Рома и Ромкиња, кључну улогу имаће ромске организације цивилног друштва, па је позив за учешће у програму подршке за запошљавање Рома и Ромкиња прослеђен кроз различите мреже организација цивилног друштва, од којих су неке састављене само од ромских организација</p>
---	-------------------------------------	--

Социјална и здравствена заштита

<p>Спровођење законских одредби којим се омогућава пријава места пребивалишта на адреси центра за социјални рад, као начина да се испуни захтев за пријавом адресе боравишта или пребивалишта при подношењу захтева за издавање личних докумената, биће у надлежности Министарства рада, запошљавања и социјалне заштите и Министарства унутрашњих послова, са циљем да се у потпуности осигура пријава подносилаца захтева. У оквиру пружања социјалних и здравствених услуга, Министарство рада, запошљавања и социјалне политике и Министарство здравља уложиће посебне напоре у циљу подизања свести локалних органа о овом питању, како би се омогућио потпуни приступ социјалним и здравственим услугама, спречила дискриминација, те обезбедила конзистентна примена релевантних закона</p>	<p>Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања МУП Мин здравља</p>	<p>Могућност пријаве пребивалишта на адреси центра за социјални рад прописана је Законом о пребивалишту и боравишту грађана („Службени гласник РС“, број 87/11), Правилником о обрасцу пријаве пребивалишта на адреси установе, односно центра за социјални рад (Службени гласник РС, број 113/12) и Правилником о поступку пријављивања и одјављивања пребивалишта и боравишта грађана, пријављивању привременог боравка у иностранству и повратка из иностранства, пасивизирања пребивалишта и боравишта, обрасцима и начину вођења евиденције („Службени гласник РС“, број 68/13).</p> <p>Министарство унутрашњих послова у потпуности спроводи законске одредбе којима се омогућава пријава пребивалишта на адреси центра за социјални рад, захтеви се решавају по хитном поступку и подносиоцима захтева се пружа правна помоћ приликом подношења захтева.</p> <p>Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је активно укључено у решавање проблема лица која нису уписана у матичне књиге рођених које представљају основну службену евиденцију о личним стањима грађана, међу којима је највише припадника ромске националне мањине.</p> <p>Активности министарства су усмерене на успостављање добре праксе у примени донетог унапређеног нормативног оквира, и сходно томе је издало обавезујућа упутства центрима за социјални рад ради обезбеђења уједначеног поступања органа старатељства у вези са применом прописа, чиме је обезбедило њихову пуну примену. Министарство је издало следећа упутства:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Упутство за поступање органа старатељства и установе социјалне заштите у поступку пријаве пребивалишта на адреси центра за социјални рад или установе социјалне заштите, • Упутство за примену члана 71а-71љ. Закона о изменама и допунама закона о ванпарничном поступку које се односи на поступање органа старатељства у поступку за утврђивање времена и места рођења, • Упутство за поступање органа старатељства у предметима одређивања личног имена. <p>Центри за социјални рад на територији Републике Србије континуирано поступају у складу са издатим упутствима, покрећу поступке за утврђивање времена и места рођења пред надлежним судовима, у управном поступку одређују лично име како деци чији родитељи своју родитељску дужност нису реализовали у законском року, тако и пунолетним лицима чије лично име није уписано у матичну књигу рођених. Такође, центри за социјални рад као и установе социјалне заштите издају и сагласности за пријаву пребивалишта, пошто надлежна организациона јединица МУП утврди испуњеност законских услова да се изврши пријава пребивалишта на адреси центра за социјални рад односно установе социјалне заштите. Сви захтеви се решавају по хитном поступку и подносиоцима захтева се пружа правна помоћ приликом подношења захтева.</p>
<p>До овог момента,</p>	<p>Министарство</p>	<p>Министарство здравља је формирало радну групу за анализу и припрему правног оквира за</p>

<p>запослено је 75 здравствених медијаторки у здравству у 59 општина. У наредном трогодишњем периоду биће одређена додатна средства за запошљавање медијаторки, на основу анализе о потребама која ће бити спроведена од стране надлежних тела Владе, а у циљу унапређења приступа овим услугама од стране корисника. Ова радна места биће „систематизована“ и уведена у национални оквир квалификација. Такође, биће израђени модули за формално образовање, номенклатура занимања и биће реализовано запошљавање здравствених медијаторки као здравствених сарадника у домовима здравља.</p>	<p>здравља Министарство просвете, науке и технолошког развоја</p>	<p>укључивање здравствених медијаторки у здравствени систем Србије. Тренутно су кроз средства Министарства здравља ангажоване 74 здравствене медијаторке.</p> <p>На основу Закона о здравственој заштити - друштвена бриге за здравље на нивоу Републике, члан 11, у оквиру унапређења здравља и здравствене заштите групација становништва које су изложене повећаном ризику обољевања, Министарство здравља је од 2008. године подржало пројекат увођења здравствених медијаторки у здравствени систем РС.</p> <p>Улога здравствених медијаторки је да воде евиденцију о здравственом стању житеља неформалних насеља, да раде са њима на подизању свести о неопходности вакцинације деце, као и значају правилне исхране и хигијенских навика. Здравствене медијаторке треба да обезбеде бољи увид здравствених установа у стање ових насеља, а да житељима укажу на значај правовременог јављања лекару. Програмом "Спровођење Акционог плана о здравственој заштити Рома", до 31.08.2014. добијени су следећи резултати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Урађено 37.502 првих посета породицама. • Обухваћено и евидентирано током првих посета 140.408 грађана: жена 46.453, мушкараца 43.201 и деце 50.754. • За чланове породице којима је била неопходна помоћ у прибављању личних докумената, остваривању здравственог осигурања, укључивању у здравствени систем (преглед жена код гинеколога, избор лекара, вакцинација деце и избор лекара педијатра), код уписа деце у школу, при остваривању разних видова помоћи (материјална једнократна помоћ, помоћ Црвеног крста, дечији додаток, стипендија и др.) обављено је 221.166 посета. • Обављено је 170.278 посета породици или члановима породице ради спровођења здравственог васпитања кроз планирани разговор и подељен здравствено-васпитни материјал - 55.200 комада (флајера, брошура, календара вакцинација и очигледних средстава, марамица, кондома, пасти за зубе и четкица и др.) • Спроведен је здравствено васпитни рад путем рада у малој групи, предавања и постера за 31.808 одраслих, и то: <ul style="list-style-type: none"> ○ предавања за 6.265 ○ радионица за 25.313 ○ постера за 230 • Обављено је укупно 460.125 посета породици, члановима породице којима је неопходна помоћ и посета ради спровођења здравственог васпитања кроз планирани разговор, предавање, радионице • Обезбеђена лична документа и здравствене легитимације за 16.330 грађана • 28.003 особа је изабрало лекара. • Вакцинисано је 30.018 деце. • Вакцинисано (Те-Ал) је 2.719 одраслих особа. • Урађено је 4.500 прегледа за труднице и породиље.
--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> • Систематски преглед обавило је 12.617 жена. • 11.177 жена изабрало је свог гинеколога. • Урађено је 1.144 мамографија. • Урађен систематски преглед за упис у школу и уписано 7.710 деце. <p>Здравствене медијаторке и патронажне сестре домова здравља су, поред здравствених активности, у 60 градова у Србији евидентирале 1.150 ромска насеља у којима живи 37.502 породице. Прикупљени су подаци по индикаторима СЗО:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Асфалтни пут има 63,55% насеља, земљани пут је у 28,08% насеља. • Извор воде за пиће у породици: локални извор 10,43%; сопствени бунар 10,15%; локални водовод 68,67%. • 62,30 % породица смеће одлажу на градске депоније. • 57,60% домаћинства имају тоалет у кући. • Карактеристике куће у којој живи ромска породица: чврст материјал са прозорима 78,06%; чврст материјал без стакла на прозорима 2,18% (794 кућа); блато/ћерпич са застакљеним прозорима 13,65% (4971 кућа); блато/ћерпич без стакла на прозорима 1,16% (8421 кућа); даска/шпер плоча са прозорима 2,86% (1040 кућа) и даска/шпер плоча без стакла на прозорима 0,42% (146 кућа).
<p>Информације из базе о Ромима и Ромкињама Министарства здравља ће, унапређењем софтвера Министарства, а поштујући Закон о заштити података о личности, бити подељене са релевантним секторима са циљем постизања једноставнијег и садржајнијег одговора социјалних служби по питању социјалног укључивања Рома и Ромкиња од стране установа социјалне заштите. Податке из базе ће користити Министарство рада, запошљавања и социјалне</p>	<p>Министарство здравља Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Министарство просвете, науке и технолошког развоја</p>	<p>Компонента 2 ТАРИ пројекта – мобилне јединице, бави се питањем размене информација између сектора укључених у њихов рад.</p> <p>Кроз планиране активности Министарства здравља радиће се на унапређењу базе података и усклађивању са постојећим Законом о заштити података о личности и новоусвојеним Законом о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства, како би се она могла користити и подаци прикупљати у складу са овим законима.</p> <p>На активностима које се тичу унапређења базе ће се делимично радити кроз заједнички пројекат Министарства здравља, УНИЦЕФ-а и Теленора.</p> <p>Кроз ТАРИ пројекат биће подржано формирање Система за размену информација успоставњем посебног софтвера и вебсајта са Канцеларијом за људска и мањинска права. ТАРИ пројекат неће користити базу података Министарства здравља у којој се прикупљају личних подаци.</p>

политике и Министарство просвете, науке и технолошког развоја.		
Припадници ромске заједнице биће запошљавани у центрима за социјални рад, у складу са потребама и траженим образовним квалификацијама. У наредном трогодишњем периоду биће опредељена додатна средства за ангажовање већег броја социјалних радника. Министарство задужено за област социјалне политике наставиће са активностима на реализацији кампање за упознавање припадника ромске националне мањине са начином остваривања права на упис у матичну књигу рођених.	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	<p>Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је од 2012. године члан Техничке радне групе, као радног тела Управног одбора образованог на основу Споразума о разумевању закљученог између Министарства државне управе и локалне самоуправе, Заштитника грађана и Високог комесаријата за избеглице УН - Представништво у Србији потписаног 09.04.2012. године. С тим у вези, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је као члан техничке радне групе учествовало у свим активностима. У 2014. години, Министарство за рад запошљавање, борачка и социјална питања је као носилац активности, у сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе, Министарством унутрашњих послова, Заштитником грађана и НВО "Праксис" уз подршку Високог комесаријата за избеглице УН - представништво у Србији организовало 5 обука за запослене у свим центрима за социјални рад у Републици Србији на тему «Упис у матичну књигу рођених и пријава пребивалишта» којима је присуствовало 354 запослених радника у центрима за социјални рад. Обуке су одржане следећом динамиком: 13. јуна 2014. године у Новом Саду са укупно 85 учесника обуке; 26. септембра 2014. године на Златибору за центре за социјални рад са подручја Златиборског, Моравичког, Мачванског и Колубарског управног округа укупно 53 учесника обуке; 17. октобра 2014. године у Крагујевцу са подручја Подунавског, Браничевског, Шумадијског, Поморавског, Рашког и Расинског управног округа са укупно 76 учесника обуке, 14. октобра 2014. године у Нишу са подручја Зајечарског, Борског, Нишавског, Топличког, Пиротског, Јабланичког и Пчињског управног округа укупно 88 учесника обуке, 12. децембра 2014. године у Београду за сва одељења Градског центра за социјални рад у Београду са укупно 52 учесника. Одржане обуке биле су усмерене на примену прописа и уједначавању праксе запослених у центрима за социјални рад у вези са спровођењем закона и подзаконских аката који се односе на упис чињенице рођења у матичну књигу рођених у управном поступку, у ванпарничном поступку утврђивања времена и места рођења, као и пријаву пребивалишта. Такође, Министарство је у 2014. години учествовало и у реализацији 5 обука за матичаре које су одржане у Београду, Новом Саду, на Златибору, у Крагујевцу и у Нишу.</p> <p>Министарство учествује на свим скуповима који се односе на остваривање права припадника ромске националне мањине из области личних статуса грађана, и континуирано прати примену прописа у овој области.</p>
Локални протоколи за заштиту ромске деце која живе и раде на улици биће развијени и институционализовани. Такође, одржива финансијска подршка биће обезбеђена за спровођење услуга у	Министарство рада, запошљавања и социјалне политике	

градској заједници, као што су прихватилишта, која олакшавају заштиту и социјално укључивање деце.		
У наредне две године министарство задужено за област социјалне политике, у сарадњи са другим релевантним актерима, наставиће са спровођењем активности везаних за насиље у породици, спроводиће мере против трговине људима и просјачења (злоупотребе деце), као и акције за наставак деинституционализације установа.	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	

Становање

Велики број Рома и Ромкиња живи у веома лошим условима, често без текуће воде или струје. До краја 2013. године биће усвојен адекватни законодавни оквир о принудним расељењима, у складу са релевантним међународним стандардима, којим ће бити дефинисани услови који морају бити испоштовани у таквим случајевима. Приручник и	Министарство државне управе и локалне самоуправе	<p>Министарство је у претходном периоду предузимало радње у циљу испуњавања утврђених обавеза по наведеном питању. Одржано је неколико међуресорних састанака са Министарством грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре и размењене су службене преписке, а на последњем састанку, одржаном 14. новембра 2014. године са државним секретаром у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, пронађено је најцелисходније решење за уређење наведеног питања.</p> <p>Наиме, договорено је да релевантне одредбе које уређују процедуре за поступање приликом расељавања ромских насеља које није могуће задржати на постојећој локацији, буду уређене посебним поглављем у нацрту Закона о становању. Усвајање предлога овог Закона планирано је за 2. квартал 2015. године.</p> <p>Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре формираће посебну Радну групу и припремиће нацрт поменутог Закона. Предложено је на састанку да у саставу Радне групе буду представници: Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Министарство државне управе и локалне самоуправе, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Канцеларија за људска и мањинска права и представници других релевантних државних органа и институција, који ће припремити поглавље које ће бити у складу са међународним правним актима, као и са основним принципима и смерницама у вези са евикцијом и расељавање заснованих на развоју. Министарство</p>
---	--	---

<p>смернице, са посебним освртом на улоге и обавезе локалних самоуправа биће припремљени и достављени свим релевантним административним актерима. Влада ће вршити надзор над спровођењем прописа у општинама Републике Србије.</p>		<p>државне управе и локалне самоуправе је одредило своје представнике у Радној групи и доставило Министарству грађевинарства, урбанизма и инфраструктуре.</p> <p>Решавањем утврђене обавезе на наведени начин биће у складу је са мишљењем Републичког секретаријата за законодавство, број 011-00-571/2013 од 12. августа 2013. године, у ком стоји да предмет уређивања имајући у виду област, материју и питања, потребно је уредити искључиво законом.</p> <p>Очекујемо да ће до наредног Семинара о социјалном укључивању Рома, чије је одржавање предвиђено за 16. јун 2015. године, бити израђен нацрт Закона о становању.</p>
<p>Влада ће обезбедити ефикасну и делотворну имплементацију Националне стратегије социјалног становања, у складу са одредбама Међународног пакта о економским, социјалним и културним правима.</p>	<p>Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (МГСИ)</p>	<p>МГСИ реализује активности на успостављању Географског информационог система за подстандардна (ромска) насеља (у даљем тексту: ГИСРН), кроз реализацију Националног програма за Републику Србију за 2012, који се финансира средствима претприступне помоћи, а чиме се значајно доприноси остваривању Циља 6: "Унапређени услови становања у под-стандардним насељима" из Акционог плана за спровођење Националне стратегије социјалног становања. ТАРИ пројекат је ангажовао Сталну конференцију градова и општина да прикупи податаке о свим подстандардним ромским насељима у Републици Србији који ће се унети у будући Географски информациони систем (ГИСРН) у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре. Објављен је тендер за израду ГИСРН и обуку запослених у Министарству.</p> <p>У циљу обезбеђивања услова за спровођење Националне стратегије социјалног становања, МГСИ примењује Уредбу о стандардима и нормативима за планирање, пројектовање и грађење и условима за коришћење и одржавање станова за социјално становање, која регулише одговарајуће просторне стандарде, неопходну инфраструктуру за изградњу социјалних станова, као и права и обавезе закупаца у социјалним становима који остају у јавној својини, садржину и начин закључивања и продужавања уговора о закупу, домаћинства која могу остваривати право на стамбени додатак за плаћање закупа, елементе и начин обрачуна закупнине и друга важна питања којима се регулише однос између корисника и пружалаца услуга социјалног становања.</p> <p>С истим циљем, МГСИ је припремио радну верзију Уредбе о коришћењу средстава за социјално становање, која утврђује мерила и критеријуме за коришћење средстава за социјално становање, услове под којима непрофитне стамбене организације конкуришу за средстава, обавезну садржину и елементе програма и пројеката у складу са којима се средства користе, те начин праћења и извештавања у процесу доделе и коришћења средстава, обавезе субјеката у поступку доделе и коришћења средстава и друга питања од значаја за делотворно и ефикасно коришћење средстава за социјално становање и транспарентно праћење реализације програма и пројеката социјалног становања у Републици Србији.</p> <p>У току је спровођење појединих активности које су предвиђене Националном стратегијом социјалног</p>

		становања, а које се специфично односе на унапређење услова становања Рома. Резултати ових активности су детаљније образложени у наредним рубрикама овог извештаја
Влада и општински органи уложиће напоре да законски регулишу постојећа неформална ромска насеља или да идентификују локације за њихову релокацију, у складу са горе поменутих правних одредабама. У случајевима када је релокација неопходна, иста ће се спроводити тек након што су житељи довољно раније обавештени о томе, уз потпуно поштовање њихових људских права и у складу са међународним стандардима. Влада ће израдити обавезујући приручник /закључке којим се дефинишу поступци надлежних органа у случајевима релокације неформалних насеља и о истима обавестити органе власти на локалном нивоу и доставити им наведени документ.	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре ЈЛС	У оквиру ТАРИ пројекта Екуменска хуманитарна организација је спровела детаљну процену стања у подстандардним ромским насељима у 20 пилот општина у Србији. Након поплава у мају 2014. додатно је урађена и анализа стања подстандардних насеља у општини Обреновац. На основу ове процене стања припремљена је и листа приоритета за унапређивање насеља са проценом трошкова интервенција. На основу одлука које је донело једанаест локалних самоуправа покренут је процес израде планова генералне и детаљне регулације који би требало да покрију дванаест подстандардних ромских насеља
Општинске власти ће ажурирати стратегије и акционе планове на локалном нивоу како би укључили тачније податке о становницима неформалних насеља и	Канцеларија за људска и мањинска права ЈЛС	Остварењу овог задатка, у значајној мери ће допринети успостављање Географског информационог система за подстандардна (ромска) насеља, како је објашњено у делу који се односи на спровођење Националне стратегије социјалног становања, а за шта је надлежно МГУ.

<p>како би предложили мере за регулисање и консолидовање животних услова у постојећим неформалним насељима.</p>		
<p>У погледу спровођења стамбених програма, Влада ће одредити средства за изградњу додатних стамбених јединица. Та средства биће допуњена средствима из општинских буџета и донација.</p>	<p>Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (МГСИ)</p>	<p>Републичка агенција за становање (РАС) спроводи Програм изградње станова за социјално становање, усвојен закључцима Владе Републике Србије, успешно се спроводи у шест градова на територији Републике Србије (Зрењанин, Кикинда, Панчево, Краљево, Ниш и Чачак). Ускоро треба да започну расподеле станова, од којих је већ изграђено 49 у Зрењанину, Кикинди, Панчеву и Краљеву, док је осталих 86 станова у Кикинди и Нишу у фази изградње, која треба да се оконча крајем априла 2015. године, што је крајњи и рок за завршетак овог Програма.</p> <p>Пројектом који, би се финансирао кредитом Развојне банке савета Европе, на основу Оквирног уговора о зајму између Банке за развој Савета Европе и Републике Србије Ф/П 1720, предвиђена је изградња 1.700 станова за социјално становање у 12 градова у Србији. Након мајских поплава у 2014. години, било је предложено да се ова средства пренаменују за отклањање штета од поплава, али с обзиром да су обезбеђена средства из других извора, реализација овог Пројекта ће се наставити како је првобитно било замишљено. У том циљу, у наредном периоду ће се поново истражити потребе ради ажурирања података из 2010. када је Пројекат био формулисан и очекује се да реализација Пројекта започне средином 2015. године. Корисници стамбене подршке која се буде остваривала у оквиру овог Пројекта биће стамбеног угрожена, ниско и средње доходовна домаћинства.</p> <p>Пројекат урбане обнове стамбеног кварта који је претрпео значајно оштећење након земљотреса у Краљеву и тренутно се налази у фази формулисања нацрта Оквирног уговора о зајму између Републике Србије и Развојне банке Савета Европе, а спроводе се и припремне активности на локалном нивоу. Кроз његову реализацију је предвиђена изградња 360 станова за пресељење породица из станова који су оштећени у земљотресу из 2010, као и станова за социјално становање, што ће се обезбедити изградњом нових стамбених објеката на истој локацији и рушењем постојећих оштећених објеката. Пројектом ће бити обухваћено и пресељење становника овог стамбеног кварта који тренутно живе у пренасељеним и за становање потпуно неусловним стамбеним јединицама (већином приватизованим почетком 90-их) у 2 зграде некадашњег самачког хотела, у којима већином станује ромско становништво.</p>
<p>Укупно 20 општина које ће бити корисници пројекта у оквиру ИПА 2012. и 2013. оствариће циљеве дефинисане пројектима до уговореног датума, укључујући пре свега развој локалних</p>	<p>Канцеларија за људска и мањинска права (ТАРИ)</p>	<p>Основни циљ свих активности стамбене компоненте ТАРИ пројекта у 20 пилот општина је помоћ у припреми техничке документације за конкурисање за средства из ИПА 2013, која ће се користити унапређење услова становања и квалитета живота у ромским насељима.</p> <p>У том циљу, у 20 пилот општина је у току 2014. године извршена детаљна процена стања у свим ромским насељима на територији ових општина, уз помоћ Екуменске хуманитарне организације која је ангажована да спроведе детаљна истраживања и прикупљање података. Важан резултат ових анализа је процена трошкова унапређења насеља и приоритизација оних у којима је неопходна</p>

акционих планова.	<p>интервенција. На основу ових података, у сарадњи са локалним самоуправама, локалним ромским организацијама, представницима ромске популација у насељима, изабрано је по једно насеље за чије унапређење ће бити израђена неопходна техничка документација у зависности од специфичних локалних потреба: детаљни урбанистички планови или план генералне регулације, пројекти инфраструктурне мреже, итд. Двадесет пилот општина би захваљујући техничкој документацији коју буду припремили моћи да аплицирају за средства из ИПА 2013.</p> <p>До сада су реализоване и следеће активности:</p> <p>2. Потписан је Споразум о сарадњи између Мисије ОЕБС у Србији и Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре у циљу реализације пројектних активности у области становања. Успостављена је успешна сарадња са свим релевантним институцијама партнерима у реализацији активности на републичком нивоу: Републички геодетски завод (РГЗ), Републички завод за статистику (РЗС) и Републичка агенција за просторно планирање (РАПП);</p> <p>3. За прикупљање података о подстандардним (ромским) насељима у Републици Србији за потребе Географског информационог система (ГИСРН), који треба да обухвати базу релевантних просторних података за ова насеља, ангажована је Стална конференција градова и општина која ће завршити све активности до фебруара 2015. године. У току је тендер за избор компаније која ће израдити ГИСРН и унети податке у систем.</p> <p>Израђена је Студија "Постојећи модели за побољшање становања Рома – Социјална и приступачна стамбене решења за Роме и осетљиво становништво у Србији", која приказује приступачне стамбене моделе који су до сада примењивани, обухвативши анализу свих аспеката, од: групација корисника, трошкова и цена, правних и организацијских аспеката, као и препоруке за могућности њихове даље примене и унапређења; На основу ове студије, а у консултацији са представницима локалних самоуправа и ромске заједнице, припремљене су и Смернице у којима су детаљно описане четири групе модела које су прихватљиве за 20 пилот општина које учествују у реализацији пројекта.</p> <p>Склопљени су уговори са локалним стамбеним агенцијама у 10 заинтересованих општина за припрему планова детаљне, односно планова генералне регулације (у зависности од потреба), како би се обухватила подстандардна ромска насеља и на тај начин омогућило њихово даље унапређивање (путна, канализациона, водоводна инфраструктура, електрификација и сл.).</p> <p>До сада су реализоване следеће активности:</p> <p>У оквиру активности 1 - Израда Географског информационог система, до сада је: урађен Пројектни задатак за израду ГИС за праћење стања у подстандардним насељима у Србији; кроз јавни конкурс је изабрана Стална конференција градова и општина за за прикупљање података о подстандардним насељима са општинског нивоа - ова активност је у току и очекује се да се успешно оконча крајем фебруара 2015. године; на тендеру, који је био расписан у новембру 2014. изабрана је компанија Мапсофт из Београда, која ће израдити ГИС апликацију, унети прикупљене податке и обучити</p>
-------------------	---

		<p>запослене да користе ГИС.</p> <p>У оквиру активности 2 - Развој приступачних стамбених модела, <u>израђене су две публикације, једна о постојећим моделима становања Рома, у оквиру чега је идентификовано 18 различитих модела, и друга о одговарајућим моделима становања Рома, која препоручује 13 стамбених модела који су најприкладнији за унапређење услова становања Рома; Коначна верзија публикације „Стамбени модели за подстандардна ромска насеља: смернице за јединице локалне самоуправе, организације цивилног друштва и ромске заједнице“ је презентована на три регионалне радионице, у Новом Саду (28-29. октобра), Нишу (5-6. новембра) и Аранђеловцу (17-18. новембра 2014.)</u></p> <p><u>У оквиру активности 3 - Израда урбанистичких планова</u> идентификовано је укупно 13 насеља у 11 општина за која ће се радити одговарајући урбанистички план за просторно уређење и санацију насеља. До сада је потписано девет уговора, а у припреми за потписивање уговора са још једном општином. За још две општине, које су се изјасниле за израду планова, још нису потписани уговори.</p> <p><u>У оквиру активности 4 - Унапређење насеља, детаљна процена стања и израда техничке документације, средином 2014. године</u> изабрана је Екуменска хуманитарна организација (ЕХО) као имплементациони партнер за детаљну процену стања у подстандардним ромским насељима у 20 пилот општина. У договору са релевантним представницима општина изабрана насеља у којима је неопходна приоритетна интервенција. Током процене стања, укупно је евидентирано 101 ромско насеље у 21 општини, од чега је у 61 насељу извршена детаљна процена. Процена стања је завршена у октобру 2014. и резултати су представљени на регионалним радионицама у Новом Саду, Нишу и Аранђеловцу. На основу ове анализе, а кроз додатне консултације са општинама, биће направљен коначан избор приоритетних пројеката, а утврђена је прелиминарна листа пројеката у свакој општини, базирана на анализи коју је израдио ЕХО и на првим консултацијама са општинама.</p> <p>Резултати који буду постигнути у овом пројекту, а пре свега урбанистички планови, као и урбанистичка и пројектна документација, представљаће полазиште за инфраструктурно унапређивање насеља и унапређење стамбеног фонда, који ће се финансирати средствима ИПА 2015. Надлежна институција за спровођење ових активности ће бити РАС</p>
--	--	---

Слобода кретања

<p>Влада Републике Србије наставиће активно да прати и реализује решења за проблем злоупотребе безвизног режима са којим се суочава изванредан број земаља чланица ЕУ. Потребно је наставити са активностима намењеним подизању свести Рома о</p>	<p>МУП Комесаријат за избеглице и миграције</p>	<p>Министарство унутрашњих послова континуирано предузима мере из оквира своје надлежности у циљу праћења и спречавања злоупотребе безвизног режима и учествује у активностима којима се предочавају ризици злоупотребе безвизног режима. Представници МУП активно учествују у раду Комисије за праћење безвизног режима.</p> <p>КИРС је у извештајном периоду као део Комисије за праћење безвизног режима путовања са Европском Унијом наставио да активно да прати и реализује решења за проблем злоупотребе безвизног режима са којим се суочава изванредан број земаља чланица ЕУ.</p> <p>Праћењем трендова повратника путем евиденције коју води Канцеларија на аеродрому је да је у овом извештајном периоду највећи број повратника долази из Немачке. Током извештајног периода преко</p>
---	---	--

<p>ризицима злоупотребе безвизног режима.</p>		<p>Аеродрома „Никола Тесла“ у Београду враћено је укупно 974 лица од тог броја 795 лица је враћено из Немачке. Повећани број повратника резултирао је не само чињеницом да су међу тражиоцима азила у Немачкој најбројнија лица из Србије, већ и проглашење Србије као земљом сигурног порекла, на кључној седници у Бундесрату, 19. септембра 2014. године. То значи да су захтеви за азил грађана Србије као земље сигурног порекла у принципу неосновани, премда се појединачно могу потврдити и да се поступак за повратак тражиоца азила у домовину скраћује. Од укупног броја лица враћених у овом периоду 814 лица су ромске националности. Према подацима наше базе података повратници по реадмисији који се враћају из Немачке углавном живе у општинама на југу Србије (Лесковац, Врање, Бујановац, Ниш), затим из Београдских општина (Чукарица, Нови Београд, Обреновац, Палилула, Звездара) и општине у Војводини као што су Зрењанин и Кикинда, стога је Комесаријат за избеглице и миграције настојао да информативне активности као и програме помоћи посебно усмери у ове области чиме би се омогућила реинтеграција повратника али и спречавање секундарних миграција.</p>
<p>Ромске организације цивилног друштва биће подстакнуте да наставе своје кампање усмерене на информисање Рома и Ромкиња о поступку реадмисије.</p>	<p>МУП Комесаријат за избеглице и миграције (самостално и у сарадњи са ЈЛС)</p>	<p>Министарство унутрашњих послова активно учествује у кампањама, округлим столовима, форумима у циљу информисања Рома о поступку реадмисије.</p> <p>Комесаријат за избеглице и миграције обезбеђује финансијска средства за подстицај јединица локалне самоуправе ради спровођења мера и активности усмерених ка решавању проблема миграната. У 2014. години Комесаријат је обезбедио 20.000.000,00 РСД из буџета за финансирање пројекта јединица локалних самоуправа. Од тога 15.000.000,00 динара ће се користити за спровођење мера и активности усмерених на реинтеграцију повратника по реадмисији, 3.000.000,00 РСД за јачање толеранције према лицима која траже азил у Републици Србији и 2.000.000,00 РСД за пружање подршке јединицама локалне самоуправе у решавању проблема миграната.</p> <p>Средства у укупном износу од 15.000.000,00 РСД додељена су општинама Нови Пазар, Кикинда и Зрењанин, које имају значајан број повратника у потреби за побољшањем услова становања путем доделе грађевинског материјала. Вредност сваког појединачног пројекта је 3.300.000,00 РСД док ЈЛС обезбеђују учеће од 10%, односно 330.000,00 РСД. Четврта ЈЛС која је добила део ових средстава у износу од 5.000.000,00 РСД за изградњу монтажних кућа је Вршац. Обезбеђивањем локације и инфраструктуре Град Вршац учествује у овом пројекту са 2.627.000,00 РСД. Овим путем биће збринути најугроженији повратници који немају сопствене објекте за становање или су они неусловни.</p> <p>Што се тиче финансијских средстава за реализацију пројеката који су предложени на основу локалних акционих планова, у току је реализација пројекта „Подршка у спровођењу стратегија за интерно расељена лица, избеглице и повратнике по основу споразума о реадмисији“ финансираних из ИПА програма у укупној вредности од 1,7 милиона евра. Путем ових пројеката финансирају се стамбена решења и економско оснаживање наведених категорија лица у оквиру подршке локалним акционим плановима. Од укупно 16 општина које су добиле средства за реализацију ових активности, општине Тутин, Нови Пазар, Зрењанин, Вршац и Чукарица конкурисали су за средства за побољшање услова живота и повратника по основу споразума о реадмисији. Ови пројекти су у фази реализације.</p> <p>КИРС је у току извештајног периода расписао три Јавна позива финансирана из буџетских средстава, путем којих је следећим организацијама и ромским удружењима одобрио средства за пројекте који се тичу реинтеграције повратника по основу споразума о реадмисији као и ромској популацији која</p>

		<p>припада категорији ИРЛ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЕХО- „Подршка повратницима на терену-утврђивање потреба и правна помоћ“, пројекат финасиран у износу 210.000 РСД 2. Удружење Рома Браничевског округа-„Моја идеја је моја шанса да успем“, пројекат финасиран у износу 210.000 дин 3. Удружење Рома Звезда водиља- „Помоћ у образовном систему ромској деци, повратницима и ИРЛ“ пројекат финасиран у износу 210.000 РСД 4. Организација за развој и демократију Бујановац- „Информативна подршка ромима ИРЛ и повратницима“, пројекат финасиран у износу 210.000 РСД 5. Удружење Снага породице Нови Сад- „Стоп миграцији“, пројекат финасиран у износу 170.000 РСД 6. Удружење Рома Браничевског округа- „Истраживање о социо-економском положају ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији на територији града Пожаревца“ пројекат финасиран у износу 160.000 РСД 7. Друштво за активно реаговање ДАР- „Израда профила повратника по реадмисији“, пројекат финасиран у износу 210.000 РСД 8. Центар за развој и бригу о грађанима ЦЕРИБ- „Инфо-пулт за пружање правне и других видова помоћи“, пројекат финасиран у износу 260.000 РСД 9. Удружење Ромкиња Романо Алав- „Кажи не азилу“, пројекат финасиран у износу 160.000 РСД <p>Организација за развој и демократију Бујановац- „Уписани и оснажени“, пројекат финасиран у износу 140.000 РСД</p>									
<p>Континуирања сарадња са Европском унијом биће обезбеђена у области размене информација и обавештавања о броју лица која улазе у и излазе из ЕУ. Сарадња ће бити интензивирани и преко Комисије за мониторинг безвизног режима са ЕУ.</p>	<p>МУП</p>	<p>Министарство унутрашњих послова наставиће свакодневну размену података у области реадмисије са надлежним органима земаља чланица ЕУ.</p>									
<p>Национални органи континуирано ће пратити кретања у погледу броја тражилаца азила, као и броја повратника по Споразуму о реадмисији са земљама чланицама ЕУ, укључујући и израду ажурирање статистичких</p>	<p>МУП Комесаријат за избеглице и миграције</p>	<p>Министарство унутрашњих послова континуирано прати кретање броја захтева по основу Споразума о реадмисији, поступа по извештајима са статистичким подацима о броју поднетих захтева за азил у земљама ЕУ који су достављени од иностраних имиграционих служби и учествује у изради миграционог профила.</p> <p>Током извештајног периода Канцеларија за реадмисију на Аеродрому „Никола Тесла“, која је у надлежности КИРС, прихваћено је и регистровано укупно 1.373 лица односно 484 породица.</p> <p>БРОЈ И СТАРОСНА СТРУКТУРА ПОВРАТНИКА</p> <table border="1" data-bbox="682 1404 1837 1437"> <tr> <td></td> <td>април</td> <td>мај</td> <td>јун</td> <td>јул</td> <td>август</td> <td>септембар</td> <td>октобар</td> <td>укупно</td> </tr> </table>		април	мај	јун	јул	август	септембар	октобар	укупно
	април	мај	јун	јул	август	септембар	октобар	укупно			

података.	Број лица	225	144	64	189	77	143	131	974
	Број породица	66	52	23	62	36	57	47	343
	Број малолетних	121	68	29	87	24	84	64	477
	Број пунолетних	104	76	35	103	53	59	97	527
	СТРУКТУРА ПО НАЦИОНАЛНОСТИ (ЧЕТИРИ НАЈЗАСТУПЉЕНИЈЕ)								
		април	мај	јун	јул	август	септембар	октобар	укупно
	ромска	168	84	57	141	62	98	100	710
	српска	51	10	7	23	13	21	22	147
	бошњачка	6	10	0	20	0	20	7	63
	албанска	0	7	0	6	1	3	0	17
СТРУКТУРА ПО ЗЕМЉИ ПРИВРЕМЕНОГ БОРАВКА (ЧЕТИРИ НАЈЗАСТУПЉЕНИЈЕ)									
	април	мај	јун	јул	август	септембар	октобар	укупно	
Немачка	190	86	61	132	64	130	112	775	
Шведска	27	19	1	19	9	2	7	84	
Швајцарска	7	26	1	24	1	9	1	69	
Данска	0	3	0	1	0	1	1	6	
<p>У складу са претходним трендовима највећи је број повратника ромске националности 775 лица (од укупно 974) што чини око 80 % од укупног броја повратника. Такође, може се видети да је скоро уједначен број малолетних и пунолетних који се враћају, односно значајан број деце.</p> <p>Највише је повратника из Немачке. Што се тиче општине повратка најзаступљеније су (по датом редоследу): Бујановац, Лесковац, Палилула, Ниш, Земун, Нови Београд, Пожаревац, Смедерево, Врање, Зрењанин, Кикинда, Крушевац, Нови Пазар).</p>									
ВРСТА ТРЕНУТНОГ СМЕШТАЈА									
	април	мај	јун	јул	август	септембар	октобар	укупно	
родитељи	94	56	21	86	47	78	49	431	
сопствени	73	34	32	49	10	29	31	258	
рођаци/пријатељи	24	18	1	30	10	19	28	130	
без смештаја	25	16	1	9	2	10	14	77	
изнајмљен	9	2	8	16	0	7	9	51	
остало	0	18	1	0	8	0	0	27	

		<p>У центрима за ургентни прихват повратника по реадмисији којима руководи КИРС тренутно борави 30 лица, 2 у Шапцу и 28 у Белој Паланци. КИРС је у извештајном периоду за смештај и исхрану лица у прихватним центрима издвојио 2.800.000 РСД</p> <p>Канцеларија за реадмисију обавља информисање повратника о основним правима и обавезама и приступу службама на локалном нивоу. Повратници се упућују на повереника за избеглице и миграције и центар за социјални рад у местима у којима се врћају. КИРС такође, обавештава ове службе о доласку повратника и прикупља повратне информације о социјалној карти повратника као и процену услова и потреба ових лица. Овим путем повереништво и социјална служба на локалном нивоу сагледавају потребе повратника и у складу са могућностима и расположивим средствима обезбеђују адекватну помоћ. Током извештајног периода Центри за социјални рад су нас известили да су се повратници јавили по доласку у општину порекла и значајан број повратника је постао корисник новчане социјалне помоћи. Мањи број повратника о којима смо упутили информације центри за социјални рад и повереници нису успели да пронађу на пријављеној адреси.</p>
<p>Расположиви ресурси надлежних органа на националном и локалном нивоу биће усмерени ка одрживој интеграцији свих повратника и њихових породица, кроз олакшан приступ свим услугама у систему образовања, здравља и социјалне заштите. Истовремено, расположива средства претприступних фондова ЕУ и других донатора, као и расположива буџетска средства, биће коришћена са циљем подстицаја економског оснаживања и становања најосетљивијих повратника.</p>	<p>Комесаријат за избеглице и миграције</p>	<p>У процесу обезбеђивања одрживе реинтеграције повратника по реадмисији, у великом броју локалних самоуправа улога Савета за миграције је препозната као кључна а локални акциони планови су основни инструмент за дефинисање потреба повратника по реадмисији и планирања адекватних мера. Комесаријат за избеглице и миграције је наставио да пружа стручну подршку локалним самоуправама у изради локалних акционих планова⁷ (ЈАП), како би се укључили и повратници по основу споразума о реадмисији и на тај начин обезбедили помоћ и одговарајућа средства и за ову категорију миграната. До новембра 2014. године ревидирано је 78 ЈАП који сада укључују и повратнике по реадмисији. То су углавном јединице локалне самоуправе које имају највећи број повратника по реадмисији. Овим путем ЈЛС исказују интересовање за што ефикаснију реинтеграцију повратника а и отварају могућност за конкурисање за расположива буџетска и донаторска средства за побољшање услова живота повратника по реадмисији.</p> <p>Током извештајног периода КИРС је израдио и предлог мера за даље спровођење Стратегије реинтеграције повратника по основу споразума о реадмисији. Разматрање и усвајање мера од стране Савета за реинтеграцију повратника по основу споразума о реадмисији је у току. Због тога је неопходно да се Акционим планом за наредни период предвиде мере које ће допринети:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Успешнијој реинтеграцији повратника 2. Превенцији секундарне миграције, односно поновног одласка у земље ЕУ ради тражења азила 3. Смањења броја нових лица која одлазе у земље ЕУ ради боравка без одговарајућег правног основа.

⁷ Локални акциони планови за решавање питања избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији су стратешки и акциони документи локалних самоуправа којима се утврђују потребе ових категорија лица и предвиђају мере и активности и издвајања јединице локалне самоуправе у циљу унапређења њиховог положаја.

		<p>Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије, уз помоћ Инструмента за техничку помоћ и размену информација Генералне дирекције Европске комисије за проширење (ТАИЕКС), организовао је дводневну експертску мисију под називом „Идентификовање и дефинисање скупа индикатора за процену реинтеграције повратника” од 27. до 28. октобра 2014. године.</p> <p>Главни циљ експертске мисије био је идентификовање и израда скупа индикатора који ће се користити за праћење мера које су предузете на националном нивоу у циљу спровођења Стратегије реинтеграције повратника по основу споразума о реадмисији. У Извештају о преговарачким поглављима 23 и 24, који су направили експерти ЕК након посете Србији у фебруару 2014. године, указало се на потребу да се идентификује и развије скуп релевантних индикатора који ће мерити ефикасност предузетих мера на пољу реинтеграције повратника по основу споразума о реадмисији. Развијање скупа индикатора је неопходно и да би се прикупили подаци о томе шта је конкретно урађено на одржавању безвизног режима и спречавању поновног одласка повратника по реадмисији у земље ЕУ. Експертска мисија је окупила релевантне државне службенике, чланове Тима за имплементацију Стратегије реинтеграције повратника по основу споразума о реадмисији. На основу инпута са ове радионице ангажовани чланови експертске мисије израдиће сет индикатора за реинтеграцију повратника по реадмисији који ће бити представљени и даље усаглашавани са члановима Тима на наредној ТАИЕХ експертској мисији која је планирана за децембар 2014. године.</p> <p>Комесаријат за избеглице у оквиру својих надлежности ради на побољшавању животних услова и унапређивању социо-економског статуса интерно расељених лица, где се посебна пажња посвећује припадницима ромске националне мањине, која је препозната као изузетно остелјива и угрожена категорија у оквиру интерно расељене популације. У том смислу активности и мере које КИРС спроводи у циљу побољшања социјалног и економског статуса Рома, интерно расељених лица, дефинишу се принципом једнаких могућности заснованих на једнаким правима.</p> <p>КИРС обезбеђује примарни прихват и збрињавање избеглих и интерно расељених лица /ИРЛ у колективним центрима. У овом тренутку у 22 колективна центра (14 Србија, 8 КиМ), смештено је 1059 ИРЛ. Процењује се да је од укупног броја ИРЛ у КЦ, 20% припадника ромске националности (око 211 лица). Према датој пропорцији за ову намену је из буџета РС издвојено је око 26.482.400 РСД у периоду на који се односи извештај, за смештај лица ромске популације.</p> <p>У складу са расположивим средствима, КИРС спроводи програме унапређивања животних услова и стамбеног збрињавања и за ИРЛ која нису смештена у КЦ. Процењује се да је Роми чине око 10% ИРЛ популације, а с обзиром на то да испуњавају често више критеријума угрожениости, Роми учествују са око 20% у програмима помоћи које реализује КИРС.</p> <p>У периоду од априла – новембра 2014. године КИРС је расписао средствима из буџетских средстава, шест јавних позива за побољшање услова живота ИРЛ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Помоћ у грађевинском материјалу 83.382.500 РСД (средстава додељена 26 ЈЛС) 2. Доходовне активности у вредности 41.270.000 РСД (средстава додељена 24 ЈЛС) 3. Откуп сеоских домаћинстава са окућницом 43.985.000 РСД (средстава додељена 11 ЈЛС) 4. Помоћ у грађевинском материјалу 44.488.750 РСД (средстава додељена 15 ЈЛС) 5. Помоћ у грађевинском материјалу 83.487.500 РСД (средстава додељена 24 ЈЛС)
--	--	---

		<p>6. Доходовне активности у вредности 46.977.200 РСД (средстава додељена 20 ЈЛС)</p> <p>Процењује се да је од укупног броја ИРЛ 10% припадника ромске националности, али због степена угрожености буду заступљенији у корисницима помоћи, тако да је до 20% ових средстава усмерено на збрињавање ИРЛ ромске националности.</p> <p>КИРС је издвојио средства за затварање неформалних колективних центара (у којима у великом броју бораве и ИРЛ ромске националности, тако да је Граду Београду у те сврхе уплаћено 10.000.000 РСД и имплементација је у току.</p> <p>Такође, КИРС је током извештајног периода у сарадњи имплементационим партнером НВО ХЕЛП, водио разговоре са Општином Сјеница да се Ромима који су тренутно смештени у неформалном насељу, обезбеде монтажни објекти а да Општина Сјеница обезбеди локацију и инфраструктуру. Средства за реализацију овог пројекта биће обезбеђена из ИПА фондова.</p>
<p>Повратници ће бити детаљно информисани о могућностима након повратка. Координирани приступ биће обезбеђен кроз психосоцијалне и здравствене подршке, као и кроз омогућавање приступа смештају.</p>	<p>Комесаријат за избеглице и миграције</p>	<p>Канцеларија за реадмисију на Аеродрому „Никола Тесла“ поред ургентног прихвата и евиденције повратника обавља и информисање повратника о основним правима и приступу службама на локалном нивоу. Повратници се упућују на повереника за избеглице и миграције и центар за социјални рад у местима у која се враћају. Комесаријат за избеглице, такође обавештава ове службе о доласку повратника и прикупља повратне информације о социјалној карти повратника као и процену услова живота и потреба ових лица. Овим путем повереништво и социјална служба на локалном нивоу сагледавају потребе повратника и у складу са могућностима и расположивим средствима обезбеђују адекватну помоћ.</p> <p>Током извештајног периода штампано је додатних 1500 брошура „Информатор за повратнике“, на ромском, српском, албанском, енглеском и немачком језику, које се дистрибуирају на Аеродрому „Никола Тесла“ али се налазе и у свим повереништвима. У припреми је и 1000 плаката и 5000 флајера.</p>